

مذاکرات مجلس شورای ملی

مشروح مذاکرات جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۲۶) شهریورماه ۱۳۵۷ شمسی

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- طرح پیشنهاد دولت درباره برقراری حکومت نظامی در تهران و یازده شهردیگر.
- ۳- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای محسن پزشکیور.
- ۴- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای احمد بنی احمد.
- ۵- بیانات آقایان: جعفر منصوریان - ادیب مجلسی - مظهری - سواد کوهی - مهدی شیخ الاسلامی - محمود شریفی - محمدپارسا - نواب صفا - دکتر مشیر - نورعلی شهابی - محمدصادق افتخار - اعظمی
- ۶- واوند پور - دکتر حسین تجدد - خانم ملکناج پرومند - دکتر باهری (وزیر دادگستری) - پیرامون پیشنهاد برقراری حکومت نظامی.
- ۷- اخذ رأی نسبت به پیشنهاد برقراری حکومت نظامی.
- ۸- تقدیم سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای محمود شریفی.
- ۹- تقدیم سه سؤال از وزارت راه و ترابری و وزارت بهداری و بهزیستی و وزارت کار و امور اجتماعی بوسیله آقای اسحق نژاد.
- ۱۰- پایان جلسه.

جلسه فوق العاده ساعت نه صبح به ریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
 (بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - خانها و آقایان: آصف - اباعلی - دکتر ابوالهدی - دکتر اربابی - دکتر اعتمادی - جهانشاه - افشار - الموتی - اهری - بارکزهی - دکتر قاضی - بنی احمد - بهره مند - بهنیا - بیات - پیرزاده - جاف - جباری - جعفری - جوادی - چلاجور - حریری - حیدرزاده - خزیمه - خسروی - دلخوش فومنی - رهبر - دکتر

رحمانی - دکتر رشیدیاسمی - رضوی نژاد - دکتر ستودم - سعیدی - رحیمی لاریجانی - سلیمانی - شهبازی - شهرستانی - منصور صادقی - صدر - دکتر صدیق - اسفندیاری - صدیق زاده - دکتر ضیائی - دکتر عادل - عطارد - دکتر فروزین - دادفر - قائمی - قرائی - دکتر کیان - نیقوانی - یوانی - دکتر اسحق مهرزاد - میرالو - میرلاشاری - نوربخش - وکیل گیلانی - اباصلتی - داودی - جهانبانی - عدیلی - زاهدی - کمالی آزاد.

۲- طرح پیشنهاد دولت درباره برقراری حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر.

رئیس - وارد دستور میشود پیشنهاد دولت درباره برقراری حکومت نظامی مطرح است. همانطوریکه در یکی از جلسات قبل هم بعضی همکاران محترم رساندم در آئین نامه داخلی مجلس راجع به این موضوع چیز بخصوصی وجود ندارد. دفعه پیش که پیشنهاد حکومت نظامی مطرح بود پیشنهاد شد که یک نفر موافق و یک نفر مخالف صحبت کنند ولی بعد عده ای از همکاران معتقد بودند که چرا فقط یک نفر موافق و یک نفر مخالف صحبت کنند؟ در این جلسه نیز تعداد زیادی تقاضای صحبت دارند چه بعنوان موافق و چه بعنوان مخالف. این است که چون در آئین نامه در این مورد چیزی ذکر نشده و رأی، رأی مجلس است و الان هم متأسفانه اکثریت نداریم اجازه نفرمائید یک نفر بعنوان مخالف، اول صحبت کند بعد آنوقت راجع به این موضوع تصمیم بگیریم.

۳- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای محسن پزشکپور.

پزشکپور - من طبق ماده ۱۳۱ آئین نامه مجلس، اخطار نظامنامه ای دارم.

رئیس - آقای پزشکپور نفرمائید.

پزشکپور - مقام ریاست فرمودند که تعداد کافی در جلسه حضور ندارند تا رأی بگیریم. وقتی تعداد کافی نباشد پس اصولاً رسیدگی به این مورد مهم ممکن نخواهد بود. بنابراین این جلسه مجلس نمی تواند تشکیل بشود. و اما اعتراض من اینست که فرمودند در آئین نامه داخلی مجلس مطلبی در این مورد نداریم. ما در قانون اساسی و همچنین در آئین نامه موارد متعددی را داریم که در ساحت مقدس مجلس شورای ملی پیشنهادات بدو صورت فقط می تواند مطرح شود: یا بصورت لایحه که از طرف دولت عنوان میشود یا بصورت طرح که از طرف نمایندگان محترم تقدیم میشود من نظر نمایندگان محترم را به اصل ۱۵ قانون اساسی و نیز به اصول ۱۶، ۱۷ و ۳۳ قانون اساسی جلب می کنم که تصریح شده است که دولت، قوه مجریه، هر یک از مواردی را که بنظرش می رسد باید به مجلس پیشنهاد کند و بعد از آنکه به تصویب مجلس رسید به توشیح ملو نانه برسد تا بصورت قانون درآید و مورد اجرا گذاشته شود. مفاد این اصول در آئین نامه مجلس شورای ملی پیش بینی شده است و در نتیجه در آئین نامه مجلس طرفاً دو موضوع مورد نظر قرار گرفته است یا لایحه است که دولت تقدیم می کند یا طرحی است که نمایندگان میدهند.

استدلال شد که در قانون حکومت نظامی گفته شده که دولت هرگاه بخواهد حکومت نظامی برقرار کند به مجلس پیشنهاد می کند و ذکر از لایحه نشده است. اصولاً چنین ذکر لازم نداشت چون هر پیشنهادی که دولت بدهد لایحه است. این پیشنهاد ممکن است نسبت به مسائل مالی مملکت باشد این پیشنهاد ممکن است نسبت به مسائل قضائی مملکت باشد، این پیشنهاد ممکن است نسبت به مسائل سیاسی مملکت باشد اما پیشنهادی که دولت به مجلس تقدیم می کند در قالب چه لباسی می تواند قرار بگیرد؟ لایحه است و بس. این پیشنهادات آقایان نمایندگان گاهی ممکن است از طرف نمایندگان داده شود که آنهم پیشنهاد است. اما این پیشنهاد بچه صورت می تواند ارائه شود؟ باین صورت که لایحه یا لایحه نکره ذیل آن را امضاء کرده باشند که چنین پیشنهادی بعنوان طرح نامیده میشود. بنابراین ما در قانون اساسی و همچنین در آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی، یا لایحه داریم یا طرح (صحیح است) و لایحه یا طرح هم مدارجی را می گذراند وقتی این مدارج و مراحل را گذراند به صورت قانون در می آید. ما در نظام قانونی و نظام قضائی ایران چیزی بعنوان تصمیم قانونی نداریم، آنچه که در مجلسین ایران و نظام قانونی ایران وجود دارد قانون است، چیزی بعنوان تصمیم قانونی در نظام مجلس، موضع قانونی ندارد. مهمترین و بارزترین موضع آن همان چیزی بود که بعنوان تصمیم قانونی مجلسین ایران تغییر تاریخ رسمی ایران را اعلام کردند که همین دولت جناب شریف ابامی آمد بعنوان تصویب نامه آن تصمیم عبت را کان لم یکن اعلام کرد و اقدام صحیحی هم بود. اگر آنچه که بعنوان تصمیم قانونی اعلام شده بود قوت قانونی داشت آنوقت دولت جناب شریف ابامی با یک تصویب نامه نمی توانست آن را لغو کند و کان لم یکن اعلام نماید. بنابراین از آنجا که آن قانون نبود و اعتبار قانونی نداشت و چون اعتبار قانونی نبود امر عبتی بود، پس دولت می توانست و صحیح هم عمل کرد که با صدور یک بخشنامه اعلام کند که همان قانون رسمی ایران که تاریخ هجری شمسی بوده است باید در همه سازمانهای مملکتی و در تمام مملکت اجرا شود بنابراین در هیچ موردی چیزی بعنوان تصمیم قانونی نداریم. ما هرگز هیچ نوع امری را سواً لایحه در مجلس شورای ملی نمی توانیم بپذیریم و نمی توانیم مورد رسیدگی قرار دهیم لویح هم در آئین نامه وضع مشخصی دارد. آن که در قانون

حکومت نظامی پیش بینی شده است دولت می تواند برقراری حکومت نظامی کند و ظرف یک هفته پیشنهاد آن را به مجلس تقدیم کند یعنی دولت را مختار کرده است بر اینکه دیگر لایحه ای تقدیم نکند بلکه گاهی ایجاب می کرده که قبل از اینکه قانونی از مجلس بگذرد دولت در منطقه ای حکومت نظامی اعلام کند بنا بر یک ضرورت و موقعیت های خاص، ولی حتماً دولت را مکلف کرده که ظرف یک هفته پیشنهاد حکومت نظامی را به مجلس تقدیم کند. منظور از ذکر پیشنهاد این نیست که لایحه به مجلس تقدیم کند.

ادیب مجلسی - چرا پیشنهاد نوشته است؟

پزشکپور - میدانم پیشنهاد نوشته است هر لایحه ای که دولت به مجلس بدهد پیشنهاد است دولت لایحه به مجلس میدهد که مثلاً دولت خانه جناب عالی را مصادره کند و بدهد به من که خانه ای ندارم این هم پیشنهاد است دولت لایحه ای که به مجلس میدهد که نسبت به اموال مردم باین کیفیت عمل شود این هم پیشنهاد است که در لباس لایحه داده میشود بهرحال ما در قانون اساسی، ما در آئین نامه مجلس چیزی به عنوان غیر لایحه نداریم.

دکتر عدل - اخطار نظامنامه ای اش کجاست؟

پزشکپور - ماده ۱۳۱، بنابراین هرگاه برخلاف تصویب مجلس شورای ملی که غالباً بحث شده بخواهد چنین تصمیمی اتخاذ کند چون این تصمیم را من و دیگر دوستان اقلیت مغایر با اصول منجز قانون اساسی و مغایر با آئین نامه مجلس و مآلاً مغایر با مصلحت کلی مملکت میدانیم من و آقای مظهری و آقای. پارسای مطلق و آقای دکتر جزایری و آقای اخلاق پور و آقای نواب صفا و آقای اسحق نژاد و آقای فرمان و آقای دکتر طیب و آقای یزدی و آقای دکتر مشیر و آقای بنی احمد که تشریف آوردند و آقای دکتر شیروانی بعنوان اعتراض به همین اقدام هرگاه مجلس بخواهد چنین تصمیمی بگیرد بعنوان اعتراض به چنین اقدامی جلسه مجلس را تا لحظه اخذ رأی ترک خواهیم کرد و هرگاه فرصت به سخنی رسید آقای دکتر مشیر از طرف اقلیت تشریف دارند که نظریات خود را بیان خواهند کرد.

رئیس - عرض کنم این مطلب اتفاقاً در جلسه ما قبل که چنین موضوعی مطرح بود اینجا بحث شد قانون حکومت نظامی که از مجلس شورای ملی گذشته اینجا قرائت شد و گفته شد که چون آئین نامه مجلس درباره این موضوع ساکت است ما به سنت پارلمانی و به دوره های

گذشته رجوع کرده ایم. در دوره های ۱۵-۱۶-۱۷ مجلس غیر از این عمل نکرده است در خود این قانون که خواهش میکنم خوانده شود هم اسم لایحه برداشته هم اسم پیشنهاد دولت در لایحه ای که به مجلس تقدیم کرده هم اسم لایحه برده و هم گفته است پیشنهاد و تا بحال در دوره های گذشته هم که یقیناً اشخاص حقوقدانی در مجلس وجود داشته اند همین ترتیب عمل کرده اند یعنی موافقت مجلس شورای ملی را با پیشنهاد دولت به اطلاع او رسانده اند خواهش میکنم قانون حکومت نظامی خوانده شود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون

مربوط بمقررات اعلان حکومت نظامی

مصوب ۳ بهمن ماه ۱۳۲۹

ماده واحده - دولت نمیتواند جز در مواقع فوق العاده که ضرورت ایجاب کند اعلان حکومت نظامی بدهد و آنهم باید با تصویب مجلس شورای ملی و مجلس سنا باشد اگر وقتی در جائی ضرورت فوری ایجاب کرد دولت میتواند آنرا اعلام کند ولی باید در ظرف یک هفته پیشنهاد آنرا با ذکر علت بمجلس شورای ملی و مجلس سنا بدهد و موافقت آنرا بخواهد. مجلسین بمحض پیشنهاد دولت هر یک جلسه فوق العاده تشکیل و تصمیم خود را اعلام میدارند. مدت حکومت نظامی نیز باید در اعلان معین گردد و تمدید آن اگر لازم شود محتاج با اجازه جدید است. تبصره - اعلام حکومت نظامی در مدت انتخابات اکیداً ممنوع است.

۴- اخطار نظامنامه ای بوسیله آقای احمد بنی احمد.

رئیس - آقای بنی احمد هم باز از همین ماده ۱۳۱ آئین نامه میخواهند استفاده کنند نفرمائید.

احمد بنی احمد - عرض کنم که این ایرادی که ما در مجلس شورای ملی داریم و راهنمای من است آن آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی است و تمام قوانینی که بصورت اجرا درآمده به فرم لایحه یا طرح تقدیم شده نشات گرفته از آئین نامه داخلی مجلس. پس آنچه که حاکم بر تصمیمات مجلس است آئین نامه داخلی آن است و مادر آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی دو مورد بیشتر نداریم یا لایحه داریم که دولت تقدیم میکند یا طرح داریم که نمایندگان تقدیم میکنند. ولی استاد شد در این جلسه و جلسات قبل به سنت پارلمانی که این سنت پارلمانی جز در یکی دو مورد در مجلس تکرار نشده است و همکاران

محترم تصدیق میفرمایند که اگر عملی یکی دوبار در پارلمان تکرار شود از نظر قانونی و از نظر رویه این عمل نمی تواند سنت پارلمانی تلقی گردد (صحیح است) اولاً سنت و رویه باید منشأ اصولی و قانونی داشته باشد که ما میدانیم بسیاری از سنت های پسنیدیه فراموش شده ولی سنتی که بزبان مصالح جامعه است نباید اجازه بدهیم طرح شود. اما پیشنهادی که بنده دارم این است که دولت حال که تحمل فضای مخالف مجلس را کرده است موافقت کند که بصورت یک لایحه در اطراف این لایحه بحث شود و نمایندگان نظر خودشان را بدهند چون یک مسأله کوچکی نیست. شما میخواهید در ۲۳ شهر مملکت آنهم بمدت ۶ ماه حکومت نظامی اعلام کنید و ما میخواهیم تصویب کنیم. حال چه عوارضی بر این حکومت نظامی متصور خواهد بود ولی همانطوری که بنظر بنده این لایحه را نخست وزیر ووزراء مسئول که در تمام نواح معمول است امضاء کرده اند و از طرف دیگر آنچه که در قانون بعنوان پیشنهاد آمده یک مسامحه در عبارت است و حاکم بر تصمیماتی که در مجلس گرفته میشود تنها آئیننامه داخلی است و مادر آئیننامه داخلی چیز دیگری جز طرح یا لایحه نداریم (صحیح است) بهر صورت اگر واقعاً به این شکل عمل نشود و دولت بعنوان لایحه تلقی نکند ما بعنوان اعتراض جلسه را ترك میکنیم مضافاً به اینکه در همین مدت ۸- ۹ روز که اعلام حکومت نظامی شده اعمالی بر خلاف قانون اساسی و حتی بر خلاف قانون حکومت نظامی و مواد ۱۰ و ۱۱ آن صورت گرفته که بنده تشریح نمیکنم و با اجازه حاصله از بند یک ماده ۲ قانون مصوب ۱۳۰۷ که جناب آقای مهندس شریف امامی مواردی را از نظر ارتکاب جرایم در مورد اعمال کرده اند تقاضای تعقیب ایشان را از طریق مجلس شورای ملی دارم و متن اعلام جرم را تقدیم مقام ریاست میکنم.

رئیس - در هر صورت اگر واقعاً برای مجلس مسأله روشن است که روشن است و اگر روشن نیست راه دیگری را اتخاذ میکنیم. جناب دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتر یزدان پناه (وزیر مشاور در امور پارلمانی) - با اجازه مقام ریاست چون جناب بنی احمد نظر دولت را خواسته بودند بنده عرض میکنم که نظر، نظر مجلس شورای ملی است و اتخاذ تصمیم با مجلس خواهد بود ولی آنچه که دولت انجام داده است مطابق با اصولی است که تا حال در مجلس شورای ملی ایران انجام گرفته است. هیچ وقت دولت نظرش این نیست که پیشنهادی

نظر یا تقاضائی بدهد که خلاف اصول باشد. همانطور که ملاحظه فرمودید قانونی که در سال ۱۳۲۹ به تصویب رسیده است صراحت دارد که در مورد حکومت نظامی به چه کیفیت باید عمل شود البته این بحث را جناب بنی احمد عنوان کردند که در آئیننامه پیشنهاد است یا طرح، اما اینجا ما قانون خاص و نظر خاصی داریم و چون این امر، امر خاصی بوده است برایش قانون خاصی آمده است. سه نکته در این قانون هست که من استدعا میکنم عنایت بفرمائید تا در اتخاذ تصمیم بهر صورت که مصلحت است عمل شود. در ماده واحده یک جا گفته است آنچه را که دولت تقدیم میکند پیشنهاد است در سطر بعد میگوید وقتی این پیشنهاد را دولت داد موافقت مجلسین را میخواهد. و بحث تصویب نیست. در سطر آخر یا ماقبل آخر میگوید مجلسین تصمیم خود را اعلام میکنند، نه تصویب آنرا. عنایت بفرمائید که در این موارد قانونگذار در موضع خودش همه را سبک سنگین کرده است. یک ماه قبل هم یعنی مجلس در زمینه استدعای دولت برای استقرار حکومت نظامی در اصفهان تصویب نامه ای را به دولت ابلاغ کرد.

دکتر طبیب - همان موقع هم ما باین مسئله اعتراض کردیم.

دکتر یزدان پناه - دولت با توجه به چنین سوابق این استدعا را کرده است تصویب قانونی مصوب ۱۳۳۰ می خوانم:

تصمیم قانونی دایره اجازه اجرای مقررات حکومت نظامی در پاره ای از نقاط جنوب

مجلس شورای ملی در جلسه شب یکشنبه ۳۰/۱/۲ در نقاط آبادان - گچساران - آغا جاری - لالی - بندر معشور - هفتگل و مسجد سلیمان از تاریخ پنجم فروردین ماه ۱۳۳۰ برای مدت دو ماه اجرای مقررات حکومت نظامی را تصویب نموده است. تصویب قانونی بالا در جلسه شب یکشنبه بیست و پنجم فروردین ماه یک هزار و سیصد و سی از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت پس همانطوری که اشاره شد نشان میدهد که در گذشته هم چنین چیزی نبود و مجلس شورای ملی عیناً همان ترتیبی که در مورد اصفهان عمل شده است تصویب قانونی بوده است پس ملاحظه می فرمائید آنچه که خدمتان تقدیم شده است تقاضای دولت است برای اجرای قانونی که به اسم قانون حکومت نظامی به تصویب رسیده است

ولا غیر و البته اتخاذ تصمیم با مجلس شورای ملی است. دولت هیچ عملی انجام نداده است که قبلاً نظیرش انجام نشده باشد.

رئیس - آقای دکتر تجدد فرمایشی دارید بفرمائید؟

دکتر تجدد - من همین مطلبی را که جناب دکتر یزدان پناه فرمودند میخواستم عرض کنم.

رئیس - بنظر من یک راه دیگر هم میرسد اگر واقعاً علمای حقوق امروز مطلبی را بصورت دیگری غیر از آنچه قبلاً بوده است تلقی میکنند ممکن است پیشنهاد کنم به کمیسیون دادگستری ارجاع شود.

دکتر طبیب - بفرمائید به صورت لایحه به کمیسیون دادگستری برود.

عباس میرزائی - چرا مثل دفعه گذشته عمل نشود؟ ما قبلاً هم تصویب کرده ایم و کار خرابی نکرده ایم.

عده ای از نمایندگان - این موضوع به کمیسیون دادگستری رجوع شود تا هر طور مصلحت دیدند عمل شود.

بیانات آقایان: جعفر منصوریان - ادیب مجلسی - مظهروی - سواد کوهی - مهدی شیخ الاسلامی - محمود شریفی - محمد باسرا - نواب صفا - دکتر مشیر - نورعلی شهابی - محمد صادق افتخار - اعظمی باوند پور - دکتر حسین تجدد - خانم ملکاح پرومند - دکتر باهری (وزیر دادگستری) پیرامون پیشنهاد برقراری حکومت نظامی.

رئیس - آقای منصوریان توضیحی دارید بفرمائید تا لااقل تکلیف بنده روشن بشود.

منصوریان - این توضیح دفعه قبل هم داده شد و آقای رئیس کمیسیون دادگستری هم در این مورد توضیح دادند. دوستان توجه بفرمائید در جلسه ای که مربوط به پیشنهاد دولت راجع به اعلام حکومت نظامی در اصفهان بود این بحث حقوقی نیز باز مطرح بود که توجه داشته باشید که اساس موضوع در این است که پیشنهاد دولت بر اساس یک قانون است قانونی داریم که در سال ۱۳۲۹ بتصویب قوه مقننه رسیده و طبق آن قانون عمل میشود طبق آن قانون بدولت اجازه داده شده که اگر در موارد نوری و ضروری نیاز به اعلام حکومت نظامی در نقاطی را لازم و ضروری دانست اعلام کند منتها ظرف یک هفته پیشنهاد آن را به مجلس بدهد من

نمیدانم مگر ممکن است با کلمات بازی کنیم از لحاظ قانونی هر لغت معنی و مفهوم خودش را دارد قانونگذار در لغاتی که به کار میرسد به نحوی واقف است که چه لغتی را در چه نقطه ای و در چه مکانی بکار برد در آنجا که لازم است گفته شده، طرح در آنجا که لازم است نوشته شده لایحه در آنجایی که در قانون به صراحت نوشته شده پیشنهاد و تصمیم، بنده استدعا میکنم باین قانون و لغاتی که در این جا بکار رفته توجه بفرمائید قانون را بمن لطف کنید.

اسحق نژاد - قبلاً خواندند دوباره برای چه بخوانید؟ ما میخواهیم این لایحه تلقی شود و در مقابل اینهمه کشت و کشتار بتوانیم بحث کنیم.

منصوریان - از آنجا چرا داد میزنید مگر عرض ما را نباید گوش کنید ما فرمایش آقایان را گوش میکنیم هر نماینده ای حق دارد نظر خودش را بگوید موضوعی که مطرح است دونفر از آقایان نظراتی را فرمودند بعد مجلس است که تصمیم میگیرد این یک ماده واحده است که به تصویب رسیده یعنی چیزی فی البداهه است که دولت بعنوان ماده واحده یا بعنوان یک لایحه تقدیم مجلس میکند بر اساس این مجوز قانونی که از طرف قوه مقننه به او داده شده یک پیشنهادی که در این ماده واحده قید شده که اگر ضرورت ایجاد کند اعلام میکند ولی باید ظرف یک هفته پیشنهاد آن را با ذکر علت به مجلس شورای ملی و مجلس سنا بدهد و موافقت مجلسین را بخواهد و بعد باز تکرار میشود مجلسین بعضی پیشنهاد دولت جلسه تشکیل میدهند و تصمیم خود را ارائه میدهند البته تصمیم مجلس تصویب قانونی است.

اخلاقپور - تصمیم یکی است احتیاج به رأی دارد.

منصوریان - آقای اخلاقپور ما هم باندازه خودمان حقوق میدانیم بالغات بازی نکنید این ماده واحده بتصویب قوه مقننه رسیده بر اساس این ماده واجبیم تا کنون بکرات عمل شده است یعنی این عمل پیشنهاد شده و مجلس بررسی کرده و تصمیم خودش را بر تأیید و یا رد آن اعلام کرده بنابراین آنچه که تا کنون مذاکرات مجلس حاکی است نشان میدهد برای نحو عمل شده اگر مجلس خلاف آنچه که تا کنون عمل شده بر اساس این قانون باید صورت بگیرد ولی آنچه که تا کنون عمل شده این بوده است چنانکه شما یک ماه قبل چنین عملی را انجام داده اید.

اخلاقپور - ماده دوم باقیمت....

منصوریان - آقای اجلاپور یک حقوقدان و نماینده محترم مجلس این اجازه را میدهد و این صبر و شکیبائی را باید داشته باشد.

اخلاقپور - صبر و تحمل برای چه؟

منصوریان - خلاف این را که می فرمایند در این جا است که باز گفته شده و مجلس نظرو تصمصیم خودش را اعلام می کند. **ادیب مجلسی** - ما هم میخواهیم روشن بشویم. **منصوریان** - این قانون است و این قانون صراحت دارد پیشنهاد دولت بر اساس قانون است بعد هم تصمصیمی که مجلسی اتخاذ می کند، اما موضوعی که مورد بحث بوده و جناب رئیس فرمودند عبارت از این است که در این چنین موارد چون در آئین نامه مشخص نیست که نمایندگان موافق و مخالف به چه مدت و به چه نحو صحبت کنند.

در سابق سنتی که عرض کردم بدین نحو بود که موافق و مخالف هر کدام ۵ دقیقه صحبت می کردند در جلسه قبل گفته شد ۵ دقیقه کافی نیست. بهتر است اگر مجلس اجازه بفرماید بجای چند تا نماینده که ۵ دقیقه صحبت کنند یک موافق و یک مخالف هر کدام نیم ساعت صحبت کنند مجلس تصویب فرمودند و همین نحو عمل شد حالا برای این کار تصمصیم دیگری که جناب رئیس داشتند اعلام می کردند و پیشنهاد می فرمایند که مجلس تصویب کند که موافقین و مخالفین چه مدت باید صحبت کنند ده دقیقه یک ربع هر تعداد که مجلس میخواهد تصمصیم بگیرد.

چند نفر از نمایندگان - یک ربع کافی است.

رئیس - آقای مظهري فرمایشی دارید بفرمائید.

مظهري - قربان چون مسئله از مسئله اخطار نظامنامه ای خارج شد و بصورت بحث پیش آمد، جناب رئیس ما پیشنهادی داریم که این پیشنهاد لایحه تلقی شود بنده فرمایشات آقای منصوریان را شنیدیم ولی بهرحال اگر آن قانون و آن آئیننامه تصمصیم مجلس است تصمصیم مجلس قانونی میشود و اگر شما تصویب بفرمایید که لایحه تلقی شود لایحه خواهد شد بنده هم تا آنجا که بخاطر دارم و سوابق را خوانده ام موردی هم هست نه بصورت لایحه آورده و موردی هست که دولت پیشنهاد کرده ولی مجلس لایحه تلقی کرده پرونده هست ماهه پرونده ها را مطالعه کردیم پنجم بر سر این است که اگر یک کار فوریت داشت می کنیم که در این کار این مسئله فوریت دارد من گفتم که تأخیرش مصلحت نیست و آنوقت امر این است که حکومت نظامی اعلام شده و بر اساس مقررات حکومت نظامی هر کار دلایمان میخواهد میکنند. اگر امروز تصویب نشد مشکلی پیش نمی آورد ۶ ماه مهلت حکومت نظامی است چه اشکالی

دارد که مجلس تصمصیم بگیرد که این را لایحه تلقی کنید برود به کمیسیون مراحل آن طی شود و بتصویب مجلس برسد و بشود قانون، ممکن است مورد مخالفت مجلس قرار بگیرد و رد شود ولی این که چون در گذشته این کار را میکردیم باز هم تکرار کنیم امیدواریم روی این تعصب بخرج ندهیم صحبت بر سر این است که مجلس آگاهانه عمل کند و کار اصولی انجام بگیرد و الا اینکه یک نفر چند دقیقه صحبت کند یکی چهار دقیقه یکی ۵ دقیقه در کار نیست ما تصمصیم گرفتیم که یک نفر از سوی همه ما صحبت کند ولی بحث بر سر اینست که لایحه وقتی به کمیسیون میرود در این کمیسیون گفتگو و تبادل نظر بشود بطور تخصصی روشن بحث شود دوتا پیشنهاد روی این لایحه میشود ممکن است نظراتی بدهند مطالب آن پیشنهادات را اگر کمیسیون صلاح بداند به آن اضافه کند. درست است که آن قانون سال ۲۹ بتصویب رسیده و همچنین نمیتوانست مجلس قانونی بگذراند در تکذیب و تأیید آن، بهرحال قانون است چه اشکالی دارد که به کمیسیونها برود مراحلش را طی کند و به جلسه علنی بیاید پیشنهاد مادر این است و تکرار میکنم که تکرار نظری یک نفر یا دو نفر این جا مطرح نیست هدف ما این است که وقتی لایحه مطرح است لایحه قانونی تلقی شود و مراحل قانونی خود را طی کند من استدعا می کنم از جناب مقام ریاست در این پیشنهاد موافق و مخالف صحبت کنند و بعد اعلام رای کنند.

رئیس - آقای سواد کوهی فرمایشی دارید بفرمائید.

سلیمانی سواد کوهی - جناب رئیس، همکاران گرامی بنده قصد صحبت نداشتم ولی از مذاکراتی که شد دیدم گناه است که آدم نظر خودش را نگوید دوستانی که میخواهند این موضوع بصورت لایحه درآید باید توجه داشته باشند که عملاً بضر است.

(عده ای از نمایندگان - چرا آقا؟) وقتی دولت حکومت نظامی اعلام می کند طبق قانون سال ۱۳۰۹ که قبلاً نبوده آن کسانی که در آن دوره بوده اند و مردم وطن پرست هم بوده اند فکر کردند که دست دولت باز نباشد که در دوره های بعدی برود در مدت های مدید سر خود حکومت نظامی اعلام کند بنا بر این دولت را ملزم کرده اند که به محض این که اعلام حکومت نظامی شد موضوع را در مجلس شورای ملی مطرح کنند مجلس شورای ملی اگر صلاح ندید فی المجلس لغو کند و دولت را منع کند (صحیح است) اما اگر مایا بیایم بدعت بگذاریم و این را بصورت لایحه در آوریم.

دوشوری کنیم برود به کمیسیون، بیاید اینجا، برود به سنا ماها طول می کشد هیچ مجوزی برای دولت نیست که از آن کاری که کرده دست بکشد، ما اگر موافقیم در همین جلسه اعلام میکنیم و اگر مخالفیم در همین جلسه اعلام میکنیم. دوستان وطن پرست من توجه داشته باشند. برای کاری که امروز پیش آمده، سالیان دراز دست دولت را باز بگذاریم که مدتها لایحه حکومت نظامی برقرار باشد.

رئیس - آقای مهدی شیخ الاسلامی بفرمائید.

مهدی شیخ الاسلامی - همکاران گرامی در جلسه ای که بحث راجع به اعلام حکومت نظامی در اصفهان در مجلس مطرح بود توضیحاتی عرض کردم در همین زمینه که دوستان ایراد کرده بودند رویه ای که در سابق در مجلس بصورت سنت پارلمانی عمل شده این جا باز لازم دیدم این بحثی که پیش آمده توضیحی عرض کنم آنچه که من مطالعه کردم در تمام موارد گذشته مسئله حکومت نظامی و پیشنهاد دولت مطرح بوده هیچوقت مجلس این مسئله را بعنوان لایحه بمفهومه ای که در آئین نامه داخلی مجلس مطرح است تلقی نکرده به این معنی که لایحه یا باید به کمیسیونها ارجاع شود یا باید فوریت هایش مطرح و فی المجلس طرح شود از این دو حالت نمیتواند خارج شود هیچ موردی هیچوقت پیشنهاد حکومت نظامی و حتی در مورد بیکه خود دولت بعنوان لایحه به مجلس داد باز مجلس آنطور تلقی نکرد که آن را به کمیسیون ارجاع کند یا فوریت هایش را مطرح کند بلکه رویه مجلس همیشه این بوده که طبع و توزیع شده و در جلسه بعد مطرح شده بنابراین مسئله ارجاع به کمیسیون از نظر سنت پارلمانی عملی است که آنچه که تا بحال عمل شده جای شک و تردیدی باقی نمی گذارد مسئله دیگر برداشت مجلس در همان جلسه است که مثل امروز این پیشنهاد مطرح می شود که آیا پیشنهاد بمعنای پیشنهاد نمایندگان مجلس تلقی شود ۵ دقیقه موافق یا ۵ دقیقه مخالف یا بصورتی که در آن جلسه رای دادید یک موافق و یک مخالف نیم ساعت صحبت کنند ولی عقیده من این است که با این پیشنهاد که پیشنهاد نماینده مجلس است ۵ دقیقه موافق و ۵ دقیقه مخالف، موافق نیستم و آن را توصیه نمی کنم مسئله این است که اگر ما امروز باین صورتی که در گذشته عمل شده بخواهیم عمل کنیم با پیشنهادی که داده شده چگونه عمل کنیم. می شود در مدتی که درباره این لایحه هر موافق و مخالف صحبت میکند بحث کرد که آیا هر موافق یا مخالفی نیم ساعت صحبت کند یا یک ربع که همه

کنند صحبت بر سر این است که این امکان را باید بدهیم داد یا نه ولی این که بان صورت که آقای مظهري پیشنهاد کردند که لایحه تلقی شود مسئله باین صورت نیست که این مطلب لایحه تلقی شود و به کمیسیون برود چنین چیزی سابقه ندارد اگر این مطلب شما را قانع میکند مسئله دوم این است که در این جلسه چطور موافق و مخالف صحبت کنند همه شان یک ربع یا نیم ساعت صحبت کنند و جناب آقای رئیس هم این طور اعلام فرمودند که نمی خواهند آن تصمصیمی که دو جلسه گذشته اعلام شد که یک موافق و یک مخالف صحبت کند اعمال کنند و میخواهند این امکان را بدهند که همه صحبت کنند و این بستگی به نظر مجلس دارد.

رئیس - بنده خیال نمیکنم مسئله باندازه کافی روشن شد و اشخاصی که در مسائل حقوقی وارد بودند نظر خودشان را گفتند بنابراین معلوم میشود اخطار نظامنامه ای درست نبوده و اعلام حکومت نظامی بهمان صورت پیشنهاد است و بنده نسبت باینکه پیشنهاد تلقی شود یا نه رای می گیرم از خانها و آقایانیکه با این نظر موافقت کرده اعلام حکومت نظامی پیشنهاد تلقی شود خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا صحبت بر سر این است که موافق و مخالف چه مدت صحبت کنند.

عده ای از نمایندگان - یک ربع موافق و مخالف صحبت کنند.

رئیس - از خانها و آقایانیکه موافقت موافقین و مخالفین هر کدام یک ربع صحبت کنند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

(در این موقع نمایندگان اقلیت بعنوان اعتراض جلسه علنی را ترک کردند) آقای شریفی بفرمائید.

محمود شریفی - باشما، نمایندگان شریف و آزاده مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم دولت که در این مکان مقدس گرد آمده اید و با شما ملت خدا پرست و روشنفکر و حق شناس ایران زینت بخش گفتمار را پس از توکل بعنايات خداوند قادر متعال که جز او هیچکس و هیچ چیز سزاوار پرستش نیست آیات ۱۵۰ تا ۱۵۲ سوره مبارکه بقره از کلام الله مجید را قرار میدهم، آنجا که خدای عالمیان و آدمیان میفرماید: و لنبلونکم بشی من الخوف والطمع و نقص من الاموال والانسف و الثمرات و بشر الصابرين. الذين اذاصابهم مصيبة قالوا انالله و انالیه راجعون. اولئك عليهم صلوات من ربهم و رحمة و اولئك هم المهتدون.

اگر در طول تاریخ ۲۰ ساله ایران که شاهشاهان این مرز و بوم تکیه گاه ملی بوده اند. به حیات سیاسی و اجتماعی ملت ایران نظر افکنیم. درمی یابیم که ایرانیان از دوران باستان مردمی نجیب و شریف و آزاده و با فرهنگ اند ملتی که در تنگنای تاریخ، بارها در مواقع حساس بمدد همان خصال ذاتی، از خلال حوادث و رویدادها سرفراز بیرون آمده و آنجا که پای مصالح ملی بمیان آمده است، تا پای جان ایستادگی کرده و از شرف و ناموس و قومیت و استقلال وطن خود دفاع نموده اند لذا نه چنین ملتی را با این پشتوانه معنوی دست کم باید گرفت و نه اینکه بخواسته های مشروع او توجه نکرد و نه اینکه نسبت به فقدان فرزندان بی تفاوت بود.

از چهارده قرن پیش که ایرانیان، دین مبین اسلام را پذیرا شدند دیدند که این آئین پاک مراسم مساوات و برادری و برابری است. دینی است که در آن بین سید قرشی و عبدحیی فرقی نیست و خوانند که از نظر قرآن مجید آنکه از همه تروتمندتر است یا زورمندتر است، شایسته تر نیست بلکه خداوند فرموده است ان اکرمکم عندالله اتقیکم و از این تقوی را سرمایه معنوی قرار دادند و به حیل الحثین ایمان گزیدند و چون ایرانیان ملتی باهوش اند کوشش خود را در راه اعتلای مذهب تشیع بکاربردند چون رادمردی همچون شاه مردان علی علیه السلام در مقام پیشوائی داشت آنکه در خانه خدا چشم بجهان گشود و هم در خانه خدا چشم از جهان فروست و ایرمرد نامتناهی زمان لقب گرفت. آئینی که به آزاد مردی همچون حضرت حسین بن علی سیدالشهدا علیه السلام افتخار کرد که در تنگنای معرکه ظهر عاشورا فرمود الموت اهل من رکوب العار و العاراولی من دخول النار پس چنین ملتی که دورنمای شکوه ملیت را ترسیم کند و بز پشتوانه معنوی روحانیت متکی باشد در زندگی سیاسی و اجتماعی خود نه به غیر موجد توجه خواهد کرد و نه دین را به دنیای ماده پرستی خواهد فروخت و نه از ملیت دیرپای تاریخی خود دست خواهد کشید و این همان احترامی است که دولتها در ایران باید بملت ایران بنمایند و با ابراز حشمتی پاس خاطر او را بدارند. از دیرباز که شالوده و بنیان سیاست ایران بر دوقوه مذهب و ملیت استوار شد تا امروز، همه رهبرانی که بموقفیت های عظیم اجتماعی دست یافته اند، این پیروزی را در سایه اتفاق و اتحاد روحانیت و مقام سلطنت بدست آورده اند و اینک نیز پیام وطن با صدای رسا از زمامداران و مجریان امور میخواهد که با همه ناملایمات و صدماتی که مقام

شامخ روحانیت از سوی تدبیر دست اندر کاران سیاستهای روز دیده است، کابینه آشتی ملی، دست رهبران بزرگ روحانی کشور را برای ایجاد روح اتحاد و اتفاق ملی صمیمانه بشمارد و این یک خواست و ضرورت ملی است. زیرا مقتدای جامعه تشیع و جانشین مهدی این است امام زمان علیه السلام هرگز بهیچ آشوب طلب و مخربی اجازه آتش سوزی یا اتلاف اموال عمومی را نمیدهد و اینگونه اعمال خلاف انسانی را حرام و مردود میشمارد و اعمال هر فرصت طلبی را در راه برهم زدن نظم و امنیت عمومی محکوم میسازد.

سخن از آتش سوزی زفت و بار دیگر پس از چند روز چشم را گریان و دلم را بریان ساخت. همانگونه که استحضار دارید در شنبه شب بیست و هشتم مرداد، مطابق با شب نیمه ماه رمضان، آتش سوزی مهیبی در شهر صنعتی و بندر مرزی آبادان رخ داد که لهیب آن دامان بسیاری از مردم بیگناه بخصوص جوانان را گرفت و شهری فعال را به ماتمکده مبدل ساخت. حادثه ای هولناک که بنا بر اخبار منتشره جان ۳۷۷ تن از عزیزان ما را گرفت و نه تنها چشمهای مردم آبادان و خوزستان را گریان کرد بلکه ملت ایران را در عزای عمومی فرو برد و به مفهوم «بنی آدم اعضای یکدیگرند» آن حادثه، یک فاجعه جهانی تلقی شد.

آه از آن غم، آن غم سنگین که بر دلها گذشت و چه رنجی در پی آتش بر انسانها گذشت ملتی را کرد آن طوفان آتش داغدار و ز بی آن، سوگ عالمگیر بر دنیا گذشت نیش خاری نیست کز خون نگاری رنگ نیست آفتی بود آن شکار افکن گزاین صحران گذشت اهمیت آن فاجعه بقدری است که قلم از شرح و زبان از بیان آن عاجز است، تنها چیزی که از آن حادثه بجای مانده است بار سنگین غمی است که بر دلها نشسته، غمی که زدودن آن باسانی امکان پذیر نیست اتفاقی که آتش هولناک برای صدها تن از فرزندان و عزیزان وطن ما از زن و مرد و پیر و جوان و دانشجو و دانش آموز و ورزشکار و کودک و نوزاد بوقوع پیوست کاری بود که نمی بایست اتفاق بیفتد ولی متأسفانه اتفاق افتاد.

مسلم است که تصور در پاسداری از مراکز اجتماعی و عدم آمادگی شهر در مقابل حوادثی مانند آتش سوزی و عدم رعایت اصول ایمنی در ساختمان مراکز اجتماعی و عدم احساس مسئولیت در قبال حوادث احتمالی دیوپایزود

چنین حوادثی را ببار می آورد اما نه با اینهمه تلفات. از دولت جناب آقای شریف امامی بنام مردم آبادان مصراً تقاضا دارم مسبان این حادثه را شدیداً تنبیه نمایند تا هم عبرت دیگران شود و هم تشفی خاطر برای شهیدان گردد. اگر مسبان آتش سوزی تاکنون گرفتار شده اند از رسانه های گروهی هر چه زودتر بمردم معرفی شوند و اگر مسئله از نظر قضائی هنوز تحت پیگرد است در دستگیری دیگر خاطیان و سپردن همه آنها بدست قانون تسریع کنند که این یک خواست ملی است. بهمانگونه که کفر و عذاب الهی نیز شیخ جنایتکاری را برکنار نخواهد داشت. همچنین از این بعد باید در ایجاد ضوابط ایمنی در مراکز اجتماعی از قبیل سینماها، کتابخانه ها، ورزشگاهها، هتلها و نظایر آن کوشش و اهتمام شود تا از بروز حوادثی اینچنین هولناک جلوگیری شود چون اگر خدای نکرده حادثه آتش سوزی در سینما رکس آبادان در در جای دیگری تکرار شود و معلوم شود که در انجام وظیفه در قبال تهیه وسایل ایمنی یا احتیاطات پاسداری، سهل انگاری و قصور شده است مردم ایران این قصور را نخواهند بخشید همانگونه که مسبان حادثه آتش سوزی در آبادان را. ملت ایران هرگز نخواهد بخشید با تشکر از احساس همدردی و ابراز تسلیت عمیق عموم طبقات ملت شریف ایران و سپس از همدردی کلیه مردم آزاده جهان و دولتها، بابازمانندگان حادثه آتش سوزی در سینما رکس آبادان، بی شک این احساس که احترام با فکار عمومی بود در قلوب عموم بازمانندگان این حادثه اثری عمیق بجای خواهد گذاشت و بر صبر و شکیبایی آنها در تحمل این بلیه عظیم خواهد افزود، اینجانب از نخستین لحظه که خبر این آتش سوزی را در تهران شنیدم و به آبادان سفر کردم - همه جا چه در گورستان شهر و چه در مجالس ترجمه، پایا و دوش بدوش مردم داغ دیده شریک غم و اندوه آنها بودم و اینک در این محضر مقدس با قلبی اندوهناک مراتب تسلیت عمیق خود و دیگر نمایندگان محترم آبادان را از این حادثه هولناک ابراز داشته برای بازمانندگان محترم صبر و شکیبایی و برای عزیزان درگذشته آرزوی خیر و برکت است و در صورت طلب میکنم ضمن عرض تسلیت ببازمانندگان فاجعه آتش سوزی در سینما رکس آبادان و دادن اطمینان باینکه زبان گویای آنان در پی گیری تحقیقات و قصاص مسبان فاجعه خواهد بود آیه کریمه ای را که در مقدمه عرایض تلاوت کردم برای آنان باز گو مینمایم که خداوند متعال در قرآن مجید میفرماید ما درجه ایمان مردم مؤمن و با تقوی را با مسائلی که در

دنیا مورد علاقه آنهاست آزمایش میکنیم تا بهینجه چه کسانی از عهد این امتحان که ایمان قوی میخواهد بخواهند آمد تا بمقام عالی صبر و شکیبایی که شایسته پیامبران است نائل آیند. آزمایش با ابتلا به ترس شبه گرسنگی به از دست دادن مال، به از دست دادن عزیزان و بستگان و روزیها و نعمات الهی پیامبر بشارت ده بشکیبایان را آنانکه اگر مصائبی گرفتار آمدند بجای ناشکیبایی و از دست دادن دامان صبر گفته ما از خدا آمده ایم و بازگشت ما هم بسوی خداست. برای گروهی باد رحمت الهی و در دوا و بدرستی که این گروه از دستگارانند. همزمان باد درود خداوند و فرشتگان رحمت الهی. درود بیرونی باد ای زن و مرد شریف آبادانی که در آن روزهای حساس، به پیروی از کلام الله مجید و وحی الهی. دامان صبر و شکیب از دست ندادی و بمرام پیغمبران و اولیاء خدایوسی، آرامش و خونسردی را در برابر آن فاجعه حفظ کردی و در آن منطقه حساس که در برابر دید بیگانگان قرار دارد و احساس شمانت میروند تنها بردستگیری و مجازات مسبان تکیه کردی و این حق مسلم تو بود و اگر در آن چنان آتش سوزی در باره ای از نقاط شهر رویداد تا مقاومت هائی در برابر بیس صورت گرفت مسبب آن، نبوددی، زیرا که هر خانواده داغدار در تمام طول ملت سرگرم به عزاداری بود. من و اجتماع ایران این حقیقت مسلم را از توای آبادانی با شرف ملی بپذیریم که ایرانی اگر هم قربانی بدهد هرگز راضی به محو استقلال میهنش نیست بلکه هر ایرانی با کنهاده خود سرباز محافظ این مملکت است و شهادت تاریخ آبادانی بخوبی میداند که شهر آبادان مهد صنعت نفت ایران است و به یکمملکت تعلق دارد. آبادانی میداند که نفت و فرآورده های آن بمردم وطن ما حرارت و روشنایی و به قسمتی از جهان تمدن، انرژی و حرکت میدهد قسمتی از اقتصاد ایران را تأمین میکند و جرحهای صنعت نوپای ایران را بگردش در میآورد. آبادانی شریف بخوبی میداند که پالایشگاه آبادان یک ودیعه ملی و میراث گرانبهائی است که خداوند برای بهبود زندگی انسانها در نزد او بودیدت نهاده است تا فرزندان امروز ایران پاسدار آن باشند و این میراث کهن را سالم ببایندگان بسپارند چون اگر ما برویم مملکت باید بماند و تاریخ بماند و قضاوت نهائی با اوست و از آنجا که حب الوطن از ایمان است حفظ ثبات و امنیت مملکت امری است واجب آبادانی بخوبی میداند که کارکنان شریف نوقدا کار شرکت ملی نفت ایران که پالایشگاه آبادان نیز جزئی از آن است و شرکتهای وابسته نفتی انجام وظیفه را در آن محیط و

شرایط سخت و نوافرتسا یک وظیفه و امر ملی میدانند . لذا در آن روزهای حساس مردم آبادان ، خود در پاسداری از حریم صنعت و قانون یک وظیفه ملی بعهده داشتند و همین دلیل است که من با برقراری حکومت نظامی مخالت هستم زیرا صفت ایرانی را برای شما بازگو کردم که با چنین هموطنی با آن خصوصیات بارز اخلاقی و فرهنگی رفتاری مطابق با شئون او باید داشت و دولت سیاست با شناسائی که از خصوصیات همگان در وقایع روز جمعه هفدهم شهریورماه تهران در دست داشت پیش بینی لازم را میکرد که آزادی فدیه ای اینچنین گرانندهد و شهری به عزای از دست رفتگان نشیند .

ضمن جلب توجه دولت، برای کمک مؤثر یگانوادهای بازمانده از فاجعه آتشسوزی در آبادان خاصه آنان که از ایشراه سرپرست و نان آذر خود را از دست داده اند و دیگر امید بادامه زندگی ندارند و نیز جبران ضرر و زبانی که در پی آمد آن حادثه باموال عمومی و کسبه و تجار و بانکها و مؤسسات وارد شده است، از کلیه اقداماتی که تا کنون از طرف کلیه مراجع مملکتی و مسئولان امور در انجام این امر انسانی و حیاتی بعمل آمده است بنام مردم آبادان تشکر میکنم از درگاه خداوند متعال آرزو دارم کشور مسلمان ما را از گزند دوران و فتنه زمان و دسائس دشمنان مصون و محفوظ فرماید و با نظر مرحمت خویش که بارها در مواقع حساس تاریخ، استقلال و تمامیت این کشور اسلامی را از استیلا اجانب حفظ فرموده است در این برهه از زمان نیز بمقدد رجال لایق و فداکار و صمیمی ، ریشه های نارضایتی عمومی را از سوء رفتار و تدبیر سیاستهای گذشته از بین ببرد .

از صمیم قلب بیروان پاک همه شهدای بیگناه این مرز و بوم درود میفرستم و از بارگاه قدسی الهی برای روح بر تنوحشان آمرزش و برای بازماندگان شان صبر و شکیبائی آرزو میکنم . در خاتمه عرایضم در باره حادثه آتشسوزی در سینما رکس آبادان سنوالی از دولت کرده ام که بدینوسیله توسط مقام منبع ریاست تقدیم میکنم . متشکرم .

رئیس - آقای محمد پارسا تشریف بیاورند .

محمد پارسا - جناب آقای رئیس خانمها و آقایان همکاران ارجمند . بنام پروردگار یکتا و بنام حضرت محمد بن عبدالله پیامبر بزرگوار اسلام و بنام نامی شاهنشاه آریامهرظل الله مظهر ملیت و قومیت ایران (احسن است) سخن خود را آغاز

میکنم و در آغاز سخن سی و هشتمین سال سلطنت شاهنشاه آریامهر را صمیمانه و خالصانه تبریک عرض نموده از خداوند متعال بقاء عمر و دوام سلطنتش را خواستارم . (آفرین - احسن است) .

و نیز خدای بزرگ را که در طول تاریخ چند هزارساله ایران زمین همواره پاسدار این کشور کهنسال و ملتی که بخاطر ایران قلب هایشان در طپش بوده است سپاس میگویم .

ملتی را ارج مینهم که فرمان جان مطاع رهبر بزرگمان شاهنشاه آریامهر را فرمان بر است - شاهنشاه بزرگ و مدبری که در عنفوان جوانی یعنی روزهای سیاه و تار جنگ دوم جهانی که دشمن بیرحم بدون رعایت موازین انسانی و اصول بین المللی کشور ما را از چهارسو زیر همیز خود در آورد و پهنه گسترده ایران زمین را طعمه آماج خود خواهی ها و ویرانگریهای خویش نمود و پس از پیروزی بر کشور فلک زده و جنگ زده ما نام پهل پیروزی نهاد سکان این کشور جنگ زده را بدست با کفایت خویش گرفت .

بدون شک اکثر ماها این جنگ و اثرات ناشی از آنرا بیاد داریم و در پی آن واقعه آذربایجان را بیاد میآوریم و سرانجام روزهای گرم و تب دار قبل از قیام ملی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را بیاد میآوریم روزهای سیاهی را که ملت گرسنه بود و عقب افتاده ، روزی که هیچ نداشتیم و کشور ما پهنه تاخت و تاز سیاست های استعماری چپ و راست و مرتجعین سرخ و سیاه بود چپاول بود و ناامنی بود - چپاول نفوذلیته اجتماعی .

همکاران ارجمند - در بازگویی و مرور برگزیده آسف بار ایران اغماض کرده اند ما که گواه آن روی دادهای سهمگین بوده ایم دور از نینهن پرستی است و دور از زیلاتی که پاسداری از میراث های کهن ایران که پیوسته به مدد عاطفان میهن تا با امروز زنده مانده است - چرا ساکت نشسته ایم و این حقیقت را نمیگوئیم که از جنگ دوم جهانی که شاهنشاه آریامهر رهبری بملت دادند حتی در تاریخترین روزهای تاریخ دست مهربان و چاره اندیش شاهنشاه آریامهر را که با ایمان بخداوند و ارادت بخاندان نبوت و طهارت بر روی سر خویش حس کردیم دستی که گرمی میبخشد و نوید بآینده درخشان ایران میداد و ملت نیز بادرک این واقعت یک پارچه و متحد پشت سر رهبر خویش ایستادند و مردانه نگذاشتند که ایران ویران شود و در سایه پیوند با شاهنشاه توانستیم از هیچ با امروز برسیم و در ردیف کشورهای پیشرفته

و روبه ترقی و تعالی که شایسته قوم ایرانی است برسیم . ایرانی که همواره تمدن و فرهنگ و پاسداری آن از نظام شکوهمند شاهنشاهی چون گوهری درخشان در تاریخ جهان میدرخشد در از پایه داری ملتی جاودان را بازگو میکند که با فسانه شبیه است .

تاریخ را نمی توان فراموش کرد و باید از گذشته عبرت گرفت . عبرت از آنچه که از نشیب و سقوط و اضحلال آغاز میگردد و بر فرازش آزادی و افتخار موج می زند .

امروز می بینیم که در راه فراز این نیروی جادو در عهد سلطنت پرافتخار شاهنشاه بزرگوارمان حسدها و عقده های ویران کننده استعمار که نمی تواند پیشرفت های امروز کشور ما را که در سایه انقلاب شاه و ملت دل بستگی ملی بوجود آمده است به بیند به لعظاتی حساس از تاریخ خود رسیده ایم که باید از استقلال و موجودیت خویش هوشیارانه حراست کنیم از نظام شاهنشاهی قانون اساسی - انقلاب شاه و ملت که بر پایه های معنوی فرهنگ و تمدن ایرانی زیر چتر دین ملین اسلام و تعالیم قرآن کریم ملتی ثمن را در ادامه تاریخ حیات خود رهنمون است در این لحظات حساس تاریخی با توجه برویدادهای اخیر کشور که زنگ خطر بگوشمان میرسد و دشمن بدکین قصد از هم گسیختن پیوند ماملت را دارد و تلاش مذبحخانه و خرابکارانه در روند مطلوب مابوسی ترقی و تعالی می نماید و بفرموده شاهنشاه آریامهر قصد دارد ایران یک پارچه را بایرانستان تبدیل کند چه باسخی برای او داریم؟! .

برای استعمار که همواره کوشیده است باشکال گوناگون چهره خویش را نمایان سازد و از آنسو و این سو و مرزها کوششی مبدول داشته تا بطریق ممکن با اغفال گروهی از جوانان ما که از گذشته مملکت اطلاعی ندارند آشفتگی ایجاد کند و از آب گل آلود ماهی بگیرد بیندیشیم، ما ملت مسلمان - ما ملت زنده که تا امروز در راه اصولی و منطقی رژیم شاهنشاهی گام برداشته ایم ایرانی بوده ایم و بایران اندیشه کرده ایم و جان شیرین خود را براه ایران داده ایم آیا می توانیم تابع سیاست هائی که خود منکر وجود خدای یگانه و یکتا پرستی رانفی می کنند باشیم حتماً شما هم می گوئید خیر حقیقت آنست که ما نمی توانیم راهی را جز در سایه رژیم شاهنشاهی و وحدت ملی و در پناه قرآن داشته باشیم من بعنوان نماینده مردم در مجلس شورای ملی با اعتقاد بسوگندی که در تراه خدمت ب مردم و در خانه ملت

یاد کرده ام بعنوان یک مسلمان معتقد با تنظیم جامعه مقدس روحانیت علماء اعلام و آیات عظام و مراجع تقلید شیعیان جهان عرض کنم شما استادان شریف مذهب اقدامی بفرمائید چون همیشه که در حفظ استقلال کشور ایران با ماملت نیروی معنوی درس ایمان - و وطن پرستی - شاهدوستی و فداکاری آموخته اید برای استحکام هر چه بیشتر دین و مذهب و تحکیم مبانی معنوی و انسانی دین مقدس اسلام کوشش کنیم تا پیوندهای معنوی ملت ایران که با نیروی اسلام شکل گرفته است بطرفی که همواره کشور ما بعنوان سبیل کشورهای اسلام بوده است بتوانیم تحت رهبری پادشاه عالی مقام و عالی قدر مملکت که رئیس کشور مسلمان و رهبری است که خداوند یکتا وجود مبارکشان را در مقابل خطرات برای ما حفظ کرده است در این فضای سیاسی که آزادانه می توانیم در اعتلای ایران درمی یا قلمی یا قلمی بکوشیم همه ماملت ایران تلاش نمائیم و در مقابل شاه و ملت احساس وظیفه و خطر نمائیم و پیوند مستحکم بیندیم و نگذاریم که از بیان عقیده از حرکت قلم و در تلاش سازنده ای که می توانیم بخاطر سعادت خویش داشته باشیم آنها یکه چشم دیدن زنده بودن ایرانی را ندارند سوء استفاده کنند و ملتی زنده را ملعبه مقاصد شو خود نمایند همانطوریکه می بینیم بخوبی تلاششان قابل لمس است و سعی میکنند شاید بتوانند مانع حرکت برکت بار ما شوند در این هنگام که کشور ما بیش از هر مسئله ای نیاز بوحدت دارد و این وحدت را بهر قیمت یا وسیله ای شده است باید بست آورد و ناملاحظ کند .

جناب آقای مهندس شریف امامی نخست وزیر محترم مطمئناً خاطر مبارک آگاه است که در سال ۱۳۳۳ بود که بنین حضرت آیت الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی علیه - الرحمه پیشوای عالی قدر شیعیان جهان و هیأت حاکمه سوء تفاهمی بوجود آمده بود که خوشبختانه با وساطت و تلاش فوق العاده مرحوم آیت الله العظمی حاج آقا شیخ روح الله کمالوند علیه الرحمه که یکی از مجتهدین عالی قدر زمان خود بودند کدورت برطرف و سوء تفاهم رفع و توفیق کامل حاصل گردید گرچه آقای بزدی همکار محترم در سخنرانی خود اظهار داشت که برای آشتی دیر شده ولی جناب آقای نخست وزیر این گفته بیج وجه قابل قبول نیست و جنابعالی که برای ایجاد امنیت در مملکت تلاش میفرمائید چون برای سرنوشت مملکت حائز کمال اهمیت است توفیقان را از خداوند خواهانم .

جناب رئیس ، همکاران ارجمند ، بدو از خداوند

متعال برای کسانی که اغفال عوامل خانمان برانداخته و جان عزیز خود را از دست داده اند طلب مغفرت می نمایم و به بستگان محترم آنان تسلیت می گویم و به موطنان عزیزم بنام نماینده ملت هشدار داده و البته که بفرزندان و بستگان خود تذکر بدهند که اغفال این عوامل براندازی نشوند و اینک به بحث در مورد پیشنهاد دولت که برای استقرار حکومت نظامی در تهران و شهرستانها و شهر دیگر بمجلس شورای ملی تقدیم شده است می پردازم.

بطوریکه خاطر همکاران ارجمند مستحضراست مدت ۲۵ سال مملکت مادراثر رهبری شاهنشاه عالیقدر مملکت در نیابت آرامش و امنیت بسر می برد و نظر ثبات سیاسی و امنیت در جهان امروزی مقام والا ئی داشت و همین امر باعث رشک و حسد و غبطه اکثر کشورها که قلباً میل نداشتند این مملکت باستانی با ناز و نعمت در سایه امنیت زندگی بکنند بعضی از کشورها با انواع و اقسام حیل تشبث میشدند تا این نعمت را از ما سلب کنند چون آنان رمز موفقیت ملت ها و گروه ها را در اتحاد و همبستگی میدانستند و میدانند آنقدر تلاش کردند که در این رمز رخنه نموده و نفاق بیاندازند و با زوی خود برسند و بقول معروف نفاق بیانداز و حکومت کن اقداماتی بعمل آوردند که با کمال تأسف و تأثر برای ملت ایران گران تمام شد.

همین عوامل از خدا بی خبر و شیطان صفت با اخذ پول و گرفتن دستور از جانب دشمنان وطن با اغفال گروهی از جوان و نوجوان ما که اغلب سن آنها بین ۱۶ و ۲۸ سال پائینتر بود با ایجاد وحشتی بزرگ با وقاحت کامل در اکثر شهرهای این مملکت دست با شوب و جارو جنجال زده و با ایجاد هرج و مرج و ناامنی با برادر کشی و ویران نمودن اماکن عمومی و شکستن شیشه ها و حمله و غارت بانکها و آتش زدن اموال مردم و ضرر رساندن بانان و از بین بردن سرمایه ها از هیچ نوع عمل شیطانی دریغ نداشتند - آنان لطامات فراوانی بر پیکر اجتماع فرود آوردند که فراموش شدنی نیست.

نشر اکاذیب - شایعه سازی - دروغ پردازی - خرابکاری - هرج و مرج - ویراندازی غیر انسانی این عده ماجراجو بود.

تظاهرات چند روز گذشته آنده که در خیابانها حرکت کردند و با دامنس استعمار و با بهتر است بگویم عوامل ضد ایرانی هدایت میشدند نقشه خطرناک و بسیار شومی که در آن تغییر رژیم را در برداشت در نظر داشتند. این گروههای پلنگ و سیله عده قلیلی که درستاد براندازی

پنهان هدایت میشدند - این گروه عظیم اغفال شده، شعارهای ضد ایرانی - مخالف قانون اساسی - حمل میکردند و بشدیدترین و زننده ترین سوچه شعار ضد ملی میدادند و با غارت و چپاول و با تیش کشیدن اموال عمومی - و از بین بردن بانکها و سازمانهای فرهنگی و بی نظمی امنیت ملی را بخطر انداختند و علی رغم تحمل ملت دیده شد که آنان چه تقاضاهای شومی داشتند - بله تقاضای تغییر رژیم از سلطنت مشروطه به جمهوری دموکراتیک خلق ایران!

جناب آقای رئیس - خانم ها و آقایان نمایندگان محترم ملت با کمال تأسف و تأثر باید باستحضار همکاران برسانم:

در تظاهرات روزها نیکه گذشت - در پلاکارت ها و شعارها همه چیز بود غیر از نام مقدس ایران استقلال ایران نظام شاهنشاهی ایران نوهین بود - شعارهای رکیک بود تغییر رژیم بود - و خلاصه آنچه که نبود - نام ایران و آنچه که توجه نشد استقلال و عظمت میهن ما بود چرا؟!

همکاران ارجمند در نا بسامانیهای اخیر که میرفت اساس وحدت و موجودیت مملکت وسیله آنده که در پیش برده شورش و براندازی راهبری میکردند بخطر افتند و زمانی که دولت جناب آقای مهندس شریف امامی حکومت نظامی را اعلام نمود چاره ای جز این نداشت زیرا عوامل مغرب و براندازی جوانان کشور ما را بعنوان مختلف اغفال نموده بودند اگر این اقدام بموقع دولت نبود بدبختی ها و زیان های فلاکت بار و جبران ناپذیری بار می آورد که امکان داشته نام و نشانی از ایران کنونی بجای نماند و باید بعرض نمایندگان ملت همکاران ارجمند برسانم اعلام حکومت نظامی برای مردم داروی مسکنی بود که میبایستی انجام بگیرد بنظر اینجانب اگر قبلا جلوی تظاهرات غدهای خرابکار گرفته میشد و عوامل براندازی را تنبیه میکردند هرگز این خسارات ببار نمی آمد همکاران ارجمند - نمایندگان ملت

آیا تجاوز باموال مردم - تجاوز بجان مردم تجاوز باموال عمومی و مؤسسات عام المنفعه و ایجاد ترس و وحشت بین مردم را باید آزادی تلقی نمود؟! و آیا باید این تجاوزات را قیام ملی مردم نام نهاد تنها جلوگیری از این اغتشاشات حساب شده که گردانندگان آن نیز شناخته شده هستند باید با حکومت نظامی فرو نشانند که در سایه برقراری امنیت مردم بزندگی عادی و روزمره خود ادامه دهند اقدامات دولت در این مورد، مورد تأیید است. حال روی سخنم با همکاران محترمی است که با

اعلام حکومت نظامی مخالف هستند و متأسفانه آنها از جلسه خارج شدند همکاران محترم شما چطور و چه گونه در این موقع حساس که مردم در وحشت و اضطراب بسر میگردند با استقرار حکومت نظامی و برقراری امنیت که در حال حاضر فقط در پناه آن آزادی فردی - اجتماعی و سیاسی میسر است و مردم بدون دغدغه بکار روزمره خود ادامه میدهند مخالف هستید. شما که دم از میهن پرستی می زنید چرا برای رسیدن مقام می خواهید با تحریک و عصیان نظرات خصوصی خود را اعمال کنید. و با سخنرانیهای تند و ژست های مخصوصی که می توان گفت یک نوع فن سخنوری است فقط خود را میهن پرست بحساب می آورید و مردم معرفی میکنید شما چطور می توانید منکر احساسات وطن پرستانه و شاه دوستانه قاطبه ملت ایران که فقط با ایران فکری کنید باشید.

شما آقایان مخالفین که از جلسه خارج شدید با حکومت نظامی مخالف هستید آیا به فکر آتیه مملکت نیستید به فکر اکثریت قریب با اتفاق مردم که در وحشت و اضطراب و دلهره بسر می بردند نبودید؟ شما آیا بفکر مردم که اموالشان را میسوزانیدند و با غارت میکردند نبودید؟

جناب آقای پزشکپور که از جلسه خارج شدید جنابعالی در سخنرانیهای اخیرتان اظهار داشتید که فقط مدت ۳۰ سال است درس وطن پرستی را ب مردم داده ام آیا میدانید در این مملکت و وطن پرست و همین میهن پرستان هستند که مملکت را در مواقع لزوم حفظ و حراست می کنند.

حیدری - شما هم وطن پرست هستید. پارسا - شما چطور میتوانید منکر احساسات وطن پرستانه و شاه دوستانه قاطبه ملت ایران که فقط با ایران فکری می کنید باشید.

جناب پزشکپور که از جلسه خارج شدید در همین چند روز گذشته مردم غیور و عشایر میهن پرست لرستان که از تحمل دولت در مقابل دسائس ضد ملی گروهی قریب خورده و کارگزار استعمار و همچنین آشوب ها و سیاست های استعماری و هرج و مرج ناراحت شده و بستوه آمده بودند در رژه عظیم و باشکوهی که از دهها هزار نفر تشکیل میشد و در پیشاپیش آنان همین همکار محترم جناب آقای محمد حسین غضنفری هم بود با فریاد - جاوید شاه - جاوید شاه - که از دل بر می آمد و بردل ها می نشست احساسات پرشوری نشان دادند که حتی کوههای سربلک کشیده سلسله جبال زاگرس بفرزندان راستین میهن مباحات میکردند و مطمئناً در همه نقاط

مملکت مردم میهن پرست و شاه دوست و متدین برای حفظ استقلال کشور از هیچ نوع فداکاری دریغ نخواهند داشت آقایان مخالفین - بخدا قسم آنده عوامل براندازی که عناصری خطرناک میباشند جوانان پاک و میهن پرست و شاه دوست و بی آرایش ما را گول می زنند و از احساسات پاک آنان بهره برداری نموده - اغفال نموده - گمراه نموده و در سایه پاک این جوانان برنامه های شوم و ایران برانداز را شروع حال خطاب به شما جوانان عزیز ایرانی نورچشمان مملکت - نورچشمان شاه - نورچشمان - حضرات علماء اعلام و آیات عظام و مراجع تقلیدی گویم دشمن قومیت - مذهب - ملیت - دشمن مملکت - دشمن دین که همان عوامل براندازی میباشند در کمین است که با زبان چرب و نرم از احساسات پاک شما که سرمایه اصلی مملکت هستید سوء استفاده نماید و بدست شما مملکت را ضعیف و براندازی را شروع و از آب گل آلود ماهی بگیرد و آنوقت است که فردا پشیمان میشوید و پشیمانی فردا هم سودی نخواهد داشت.

جناب آقای ظفری که جلسه را ترک کردید شما که یکی از مالکین درجه اول نیاوند بودید و از محترمین آن شهرستان هستید هیچ میداند شایعه سازان و مخالفان قانون اساسی و بهتر بگویم عوامل ضد ایرانی چه انتشار داده اند؟ بله اینطور آنها انتشار داده اند که قریباً حکومت ایران ساقط و اصول شش گانه انقلاب هم که شاه اصل آن القای رژیم ارباب وزعیثی بود منفی خواهد شد و مالکین زمین های خود را مجدداً در اختیار خواهند گرفت و سایر اصل ها هم منفی وی اثر خواهند شد، همکاران ارجمند جناب اسحق نژاد نماینده محترم تبریز - آیا جراید دیروز عصر و امروز صبح کشور را مطالعه فرموده اید و این هم جریده شریفه کیهان است که نمایندگان محترم ملاحظه میفرمایند که در تبریز چه واقعه اسفناکی رخ داده که منجر به ازین رفتن چند نفر از مأموران انتظامی شده است آیا باز با استقرار حکومت نظامی مخالف هستید؟

رئیس - آقای پارسا وقت شما تمام شده است. پارسا - یک دقیقه اجازه بفرمائید مهم است راجع به روحانیت می باشد آقایان مخالفین چگونه شما احساسات میهن پرستانه ملت را نسبت به نظام شاهنشاهی - قانون اساسی و انقلاب شاه و ملت نادیده میگیرید؟! در آن لحظات حساس که قریب خوردگان به تحریک عوامل براندازی و عوامل ضد ملی در خیابان ها براه افتاده

بودند و هر کدام شعار و پلاکاتی را حمل میکردند و از قام مقدس ایرانی - استقلال ایرانی و عظمت ایران نام و نشانی نداشتند چطور دفاع می کنید - و اما نامی از غارت اموال - آتش زدن بانکها و چشمت و ترس مردم و برخورد لژ زدن اطفال کوچک و پیرمردها و پیرزنها که منتظر عواقب بسیار خطرناک و وخیمی بودند نمی برید .

همکاران مخالف - با توجه با اعلامیه ای که اخیراً از طرف سازمان حزب توده منتشر شد اعتراف گردیده است که رهبری نظامی را براندازی اخیر را آنها رهبری کرده پس چرا شما که با توده ایها میگوئید شدیداً مخالف هستید با پیشنهاد دولت در مورد استقرار حکومت نظامی مخالفت می کنید .

همکاران ارجمند بخدای مهال قسم - نیروهای برانداز و عوامل مخرب برای اینکه عقیده شان را تحمیل کنند می گویند که محیط اجتماعی ما راتیره و تار کرده و بروز سیاه نشاندن و ناامن بکنند و همانطوریکه عرض شد از طریق آتش زدن بانکها و سینماها تأسیسات و اموال مردم و چپاول و غارت که آنهم نابودی مملکت است موفق گردید .

بار دیگر بر این نکته تکیه می کنم که تمام ملت ایران که خون شرف - خون پاک ایرانی در رگهایشان جریان دارد از تحمل دولت بخشم آمده بودند و خود در صدد دفاع از مال و ناموس خود گشته بودند همکاران ارجمند مردم ایران هیچوقت اجازه نمیدهند که خدای نخواستہ به ثبات سیاسی و امنیت کشور که برای ما مقدس خواهد بود لطمه ای وارد شود و باید بگویم که اکثریت قریب با اتفاق جامعه مردم که می خواهند در پناه امنیت به کسب و کار خود مشغول شوند با ایجاد حکومت نظامی در حال حاضر کاملاً موافق هستند چون آشوبگران در مدتی که با آنان اجازه داده شده بود از فضای باز سیاسی استفاده کنند از مردم سلب امنیت کرده بودند و جان و مال و حتی ناموس مردم در خطر بود و روی این اصل مصرا نه از دولت که مسئول تأمین رفاه حال مردم است می خواهیم آنها را از انجام گسیختگی و بی ایمانی نجات دهد و نگذاریم زیر عنوان شعارهای بی ایمانی بدین مذهب و شعارهای ضد ملی - ضد میهنی - و مخالفت با رژیم سلطنت و مخالفت با قانون اساسی اقدامات مضرانه ای انجام دهند .

در خاتمه با اینکه پیشنهاد دولت در مورد حکومت مطرح است ولی از فرصت استفاده نمی کنیم و از جناب آقای نخست وزیر تقاضا دارم برای رفع قسمتی از نارضائتی عده ای مردم لرستان دستور بفرمایند بمواردی که فهرست وار باستحضار میرسد توجه بشود باید عرض شود بنده جزء نمایندگان

هستم که زیاد در مجلس بعنوان نطق قبل از دستور صحبت کردم و در این مدت سه ساله ۲ دفعه صحبت کرده ام و یکدفعه هم سوآلی از دولت در مورد زمین خواران خرم آباد نمودم البته این سخنرانیها بیشتر در مورد نیازمندیهای حوزه انتخابیه است و خواستار برقراری نظم شده و چون باستقلال و استمرار نظام شاهنشاهی معتقدند با برقراری حکومت نظامی کاملاً موافق هستند .

جناب آقای نخست وزیر - تلاش برای ایجاد تفاهم کامل بین جامعه مقدس روحانیت که مورد احترام خاص قاطبه ملت ایران میباشد و دولت جنابعالی همانطوریکه فرمودید این امر مهم در رأس اقداماتی است که برای خوشبختی ملت ایران انشاء الله باید انجام شود زیرا همیشه مقام سلطنت و مقام روحانیت با هم بستگی کامل داشته و دارند نیز مثلثی است از حضرات علماء اعلام و آیات عظام - بزرگان دین پیشوایان عالیقدر اسلام مراجع معظم تقلید استدعا دارم که اگر دولت گذشته قصوری در مورد آشتی ملی نموده است گذشت نموده و با ایجاد

تفاهم با هیئت حاکمه اقدامی معمول فرمایند کشور ما را به تعالیم قرآن مجید و دستورات مقدس اسلامی آشنا ساخته و نگذارند آنها به گمراهی کشانده شوند و آنها را مردمانی - با ایمان - میهن پرست - شاد دوست - متصف با اخلاق پسندیده و اوصاف حمیده بار بیاورند

لذا تقاضا دارم دستور فرمایند در مورد زمین خواران بی انصاف شهر خرم آباد که با کمک بعضی از مسئولان سازمان های اداری زمین های کشاورزی خلد برین - کیو آب - و باغره و سایر زمین های کشاورزی اطراف شهر را که از دست زارعین به قیمت متری ۵۰ ریال گرفتند و بعد متری تا یک هزار تومان فروختند و از پول آن در کالیفرنیا باغها و ساختمانها خریداری نموده و از تمه قیمت آپارتمانهای بیشمار ساخته که به زیبایی شهر مصنوعی کیو آب صدمه کلی زدند ضمن بررسی کامل اقداماتی در جهت رضایت مردم معمول البته در این مورد هم مطالبی خدمت جناب آقای دکتر باهری وزیر محترم دادگستری عرض کردم و ضمناً در مورد مراتع دار آباد و سیانکوه در لرستان و عدم رضایت مردم در این شهر دستور بررسی فرمایند و نیز خانه سازی در روستاها برای جلوگیری از مهاجرت روستائیان بشهر پس از بررسی اقداماتی بعمل آید . و این موضوع هم نباید ناگفته بماند سال گذشته علیا حضرت شهبانوگرامی در مسافرت به لرستان مقرر

فرمودند پس از شش سال که اهالی نوزبان بعلت آبخیزداری و منع کشت و زرع و دامداری برای اینکه سد محمدرضا شاه بر نشود بهای زمین های آنها را بدهند و پس از اینکه جلسات متعدد تشکیل گردید و از زمین های آنها طبق صورتجلسات متعدد مساعی لازم بعمل آمد باینکه از طرف وزارت کشاورزی و عمران روستائی اعتبار مربوطه حواله شده است متأسفانه بعلت مشکلاتی که اداره ثبت اسناد لرستان بوجود آورده است هنوز نتوانسته اند بهای زمین خود را دریافت دارند .

ضمناً مردم بخش های حومه شهر - سلسله دالغان استدعا دارند پس از چند سال انتظار وزارت راه دستور فرمایند جاده خرم آباد به کرمانشاهان که از این بخش ها میگذرد و قدیمی ترین جاده است که در زمان اعلیحضرت زشاه کبیر ساخته شده است آسفالت گردد تا از نا راحتی نجات یابند .

و ضمناً در این چند روز اغلب کارکنان دولت هم طی تلفن های متعدد خواستار شده اند که پایه های کسر شده آنان مسترد شود چه سازمان مورد اداری و استخبارتی کشور اصل تجربه را نادیده گرفته . و با ارتقاء به گروه های بالا پایه های زیادی از آنان کسر نموده اند - بیش از این تصدیق نمیدهم توفیق دولت جناب آقای مهندس شریف امامی را در راه خدمت مردم از خداوند متعال آرزو مندم . رئیس - آقای نواب صفا فرمایشی دارید بفرمائید .

نواب صفا - خواستم بعرض مجلس شورای ملی برسانم که بنده جزو اقلیت هستم ولی با هیچ حزب و دسته ای بستگی ندارم .

رئیس - آقای اسحقی نژاد بفرمائید .

دکتر مشیر - نمایندگان اقلیت از جمله آقای اسحقی نژاد به این جانب مأموریت دادند که از طرف ایشان و سایرین مطالبی را بعرض مجلس برسانم .

چند نفر از نمایندگان - و کبیل در توکیل یعنی چه؟ رئیس - آقای دکتر مشیر بفرمائید .

دکتر مشیر - همانطور که آقای نواب صفا فرمودند منتمم جزو هیچ گروه و دسته خاصی نیستم حتی بنده عضو پان ایرانیست هم نیستم ولی در اقلیتی که تشکیل شده در بعضی موارد توافق دارم و در این مورد بخصوص هم با دوستانمان اینطور توافق رسیدیم که من از طرف اقلیتی که با حکومت نظامی موافق نیستند بیاناتی بعرض برسانم البته وظیفه من در برابر ملت ایران و در برابر قانون اساسی بسیار سنگین است و آنچه را که عرض میکنم از

صمیم قلب است و آرزو مندم که معضلات مملکت به بهترین وضع حل و فصل شود اما دلایل بنده که چرا با حکومت نظامی مخالفم ضمناً بعضی از دوستان مطالبی ارائه دادند که من مخصوصاً از ارباب مطبوعات خواهر می کنم موقع انعکاس آن در جراید بطور جداگانه درج فرمایند همچنین از تند نویسان هم همین تقاضا دارم .

وقتی که دولت دکتر آموزگار سابقه آقای مهندس شریف امامی بنخست وزیر منصوب شد من که برای دیدن فرزندم با آمریکا سفر کرده بودم مطلع شدم که آقای مهندس شریف امامی برنامه حکومت خود را بر اساس حکومت آشتی ملی و تعظیم بشعائر مذهبی و احترام قاطع بجامعه روحانیت و احکام اسلامی که قانون اساسی ملهم از آن و پاسدار آنست قرار داده اند بنابراین خوشحال گردیدم که بالاخره شخصیتی استخواندار و تجربه دیده در این موقع خطیر قبول مسئولیت نموده است تا مشکلات مملکتی را برطرف سازد و با اعلام آزادی فعالیت احزاب قانونی و آمادگی برای برگزاری انتخابات آزاد آینده و مبارزه با ناسد خواسته اند بچهران اعمال ناخردانه گذشتگان صلح و صفا را جانشین وضع متشنج کنونی سازند ولی افسوس که پس از انجام یکی دو قدم مفید مقدماتی آقای مهندس شریف امامی نتوانستند و با نخواستند که چنین امر ایده آلی را تحقق بخشند و بالاخره در برابر فعالیت احزاب جدید و تظاهرات مخالفین متوسل با اعلان حکومت نظامی در ۱۲ نقطه ایران گردیدند .

حق این بود وقتی دولت ایشان در انجام برنامه اش با ناکامی مواجه میشد و تلاشش بجائی نمیرسید کناره

گیری میکردند ولی بدبختانه آقای مهندس شریف امامی در حکومت باقی ماندند و برای ادامه حکومتشان دست نیاز بسوی حکومت نظامی دراز کردند . البته اگر حکومتی به عنوان مشیر صلح و آشتی برنامه خود را اعلام نمی نمود و مدت تشخیص میداد که توسل بخشونت برای برقراری نظم لازمست تا اینجد ایرادی بروی وارد نبود ، اما با کمال تأسف آفتی مهندس شریف امامی نه تنها اعتماد عمومی را به قول و فعل دولتیان سلب ساختند بلکه با اعمال خشونت و کشتار بیرحمانه گروه کثیری مردم بی سلاح اعم از زن و مرد و پیر و جوان و حتی بچه بدترین خاطرها را از حکومت خویش بجای گذاشتند تا آنجا که جرائد خارجی تعداد تلفات را زائد بر چندین هزار نفر قلمداد و روز حادثه را بنام جمعه سیاه نامگذاری کردند .

آقای دکتر امینی نخست وزیر اسبق نیز در مصاحبه با

خبرنگار روزنامه لوموند که در تاریخ ۱۲ دسامبر (۱۳۵۷/۶/۲۱) منتشر گردیده عده گذشته‌شدگان را زائد بر دوهزار نفر اعلام داشته‌اند. (همه‌مه‌نماینندگان) این را بدانید که اگر آقای دکتر امینی هم یک روز نخست وزیر شدند و خلاف رفتار کردند بنده جلوی خلافتکاری ایشان را خواهم گرفت من از دولت استوال میکنم که تیراندازی و قتل عام مردم بیگناه که از اعلان حکومت نظامی در روز جمعه بیخبر بوده‌اند باستناد کدام ماده از قانون مورد بحث صورت گرفته؟ زیرا اگر کسانی مرتکب جرائمی شده‌اند تکلیف قضیه در ماده ۱۰ بدین شرح :

«اجتماعات وانجمنها در مدت حکومت نظامی باید بکلی موقوف و متروک باشد اگر اجتماعی منعقد شود بمجرد اخطار اولی پلیس باید متفرق شوند. در صورت مقاومت یا مخالفت متاوم یا مخالف جلب بحکمه نظامی و محکوم بیجازات خواهد شد هرگاه اجتماعات مذکور کلا یا بعضاً مسلح باشند مقارن همان اخطار اولی حاملین اسلحه توقیف و موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشوند.»

پیش بینی گردیده و بهر حال تحت هیچ شرائطی بدون محاکمه و محکومیت حتی یک نفر هم نباید معذور میشد. وقتی دولت اعلام آزادی مطلق میکند و مردم مسلمان و طبقات مختلفه تظاهراتی انجام میدهند آیا اگر بزعیم دولت اخلاص گران دست چپی در بین جمعیت باشند و شعارهای زننده‌ای بدهند کدام منطق و قانون ایجاب میکند که بجای یساقتنن خطا کار و تسلیم بعا که صالحه باید رگبار مسلسل را متوجه همه مردم نموده از کشته پشته فراهم ساخت.

این امر ممکن است چند صباحی بحکومت فعلی کمک نماید لیکن کسانی که داغدار شده‌اند آرام نخواهند نشست و کینه و بغض شخصی را بصورتی دیگر ظاهر خواهند ساخت.

علی ایحال عمل دولت قابل بازخواست و سرزنش بوده و مغایر با اصول انسانی است.

آقایان شاید شما اطلاع نداشته باشید که در چه شرائطی این قانون شدید و غلیظ در تاریخ ۲۷ سرطان ۱۲۹۰ شمسی برابر با ۲۲ رجب ۱۳۲۹ در دوره دوم مجلس شورای ملی بتصویب رسیده است ولی من توضیح میدهم.

پس از آنکه محمدعلی شاه مجلس را بمباران نمود و از سلطنت خلع و بخارج از کشور تبعید گردید بنا بر وسوسه عده‌ای مستبد و متعدی وزیر حمایت دولت روسیه تزاری

در صدد برآمد که بکمک برادران و فامیل خود بایران لشکر کشی و بساط حکومت گذشته را تجدید نماید لذا در این زمان بود که مجلس دوره دوم قانون مورداستناد فعلی را تصویب نمود تا بتواند همدستان محمدعلی شاه را توقیف و تحت تعقیب قرار دهد و حتی چند روز بعد پاره فراتر گذاشت و در سوم شعبان ۱۳۲۹ قانون ذیل را تصویب کرد :

ماده اول - چون محمدعلی میرزای مخلوع مفسد فی الارض و دفع آن واجب است هیأت دولت مجازاست یکصد هزار تومان با اعدام کننده یا دستگیر کننده محمدعلی میرزا و یاوره آنان بپردازد.

ماده دوم - وزارت جنگ مجازاست مبلغ بیست و پنج هزار تومان بخود و یا وراث دستگیر کننده و یا اعدام کننده سالارالدوله و مبلغ بیست و پنجاه هزار تومان بخود یا وراث دستگیر کننده و یا اعدام کننده شعاع السلطنه بپردازد. و بدین ترتیب بود که محمدعلی میرزا بابت ترس و وحشت از چنین جایزه گرانی که برای مرگش در نظر گرفته شده بود مرعوب گردید و قوای مجهزش منهدم گشت و خالک ایران را برای همیشه ترک گفت بدون شک در طول تاریخ ۶۷ ساله ای که از عمر این قانون میگذرد بجز حادثه غم انگیز روز جمعه ۱۷ شهریور ماه سال جاری هرگز در دوران مشروطیت ایران چنین کشتار ظالمانه‌ای حتی در ایام خیلی خیلی ضعیفتر هم سابقه ندارد.

باعنایت بمراتب معروضه امیدوارم نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بخصوص نمایندگان شهرهایی که مقررات حکومت نظامی در آن اجراء میشود قبل از دادن رأی وجدان خود را حکم قرار دهند و سپس تصمیم لازم اتخاذ نمایند.

در خاتمه باید باستحضار مجلس شورای ملی برسانم که آقای اسحقی نژاد خواسته اند در مورد وقایع اخیر تبریز اظهار تأسفشان را اعلام دارم و نیز آقای دکتر شیروانی نماینده تهران خواسته اند اطلاع دهم که ایشان با برقراری حکومت نظامی مخالفند. ضمناً از آقای وزیر مشاور و وزیر دادگستری خواهش دارم اگر واقعاً قصد مبارزه با فساد در پیش میباید فعلا بیک مورد اشاره میکنم و آن اینست که به بیند در واگذاری زمینهای اوقافی باشخاص چه کسانی سوء استفاده نموده و چگونه در صدد تعقیب آنان هستند، یقیناً اگر بهین قسمت توجه دقیق بعمل آید قسمتی از کزانیهای علماء و روحانیون محترم که با اعتراضشان ترتیب اثر داده نشده بر طرف خواهد شد در حال مملکت وقتی در آسایش بسر خواهد برد که دزدها و فاسدها

تعقیب شوند و از وجود صلحاء و افراد مؤمن و مورد اعتماد جامعه در دستگاههای مملکتی و اجتماعی بنحو مطلوب استفاده گردد بدیهی است تعقیب افراد فاسد باید از مقامات بالا یعنی از وزراء و استانداران و سایر برجستگان شروع گردد و در مرحله آخر بحساب آفتابه دزدها رسیدگی شود.

رئیس - آقای شهابی بفرمائید.

نورعلی شهابی - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی دیروز دولت جناب شریف امامی با اکثریتی چشم گیر از مجلس شورای ملی رأی اعتماد گرفت بنده بسیار مشتاق بودم پیرامون برنامه تقدیمی معظم له صحبت کنم که متأسفانه فرصت بدست نیامد لذا در این موقع که موضوع موافقت مجلس با پیشنهاد دولت مبنی بر اعلام حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر مطرح است از آنچه مربوط باین مطلب میباشد یادآوری و اظهار نظر مینمایم.

امنیت نعمتی است ذقیمت و تنها در محیط امن، آزادی تجلی خواهد کرد. آن آزادی که محیط را برای تلاش بیشتر آماده سازد و آن آزادی که هر کس درحد خود برخوردار از تمام مزایای ناشی از آن باشد. تمام جنبشها و جهشها در طول تاریخ برای تحصیل آزادی بوده است اما این نعمت آن اندازه آسان بدست نیاید که بتوان باسانی هم از دست داد.

کشور ایران در پهنه گیتی ساحل امن لقب گرفته و در سایه امنیت راه دشوار وصول بمقصود را میسر داریم که جسته و گریخته شاهد مظاهری از بی نظمی و عدم رضایتها و نارسائیهایی بودیم وقتی فضای باز سیاسی که اعلام شد ایجاب کرد که دسته‌ها - جمعیت‌ها - و گروه‌ها - همه و همه با استفاده از آزادی و بمدد امنیت خواستهای خود را عنوان کنند - با کمال تأسف دیدیم عده‌ئی در صفوف فشرده آنها افرادی رخنه میکنند که علی‌رغم سن و آداب و رسوم و آئین و دین - از راه مستقیم منحرف شده برخلاف همیشه که شعارهای دل نشین از سینه‌ها بیرون میآمد شعله‌های آتش کینه از سینه‌ها زبانه میکشند و شعارها برخلاف نیات ملت ایران و مخالف با قانون اساسی و مغایر با شئون دینی و مذهبی و ملی عنوان میشود و با اینکه جسته و گریخته از وضع نابسامانی که بوجود آورده بودند و صحنه سازیهایی آشوب طلبان کم و بیش اطلاع داشتیم دیروز جناب آقای نخست‌وزیر کمی پرده ها را بالا زدند و مدارکی ارائه داشتند که مجموع آنها نمایان گر نقشه‌های شیطانی دشمنان ملک و ملت و آزادی و دین و قرآن بود. چرا که

در گزارش ایشان استماع فرمودید که مسئولین طرازاوول احزاب کمونیست در کشورهای فرانسه ایتالیا - یونان و دیگر کشورهای اروپائی تا چه حد با ترمیزه گردانهای حوادث چند هفته اخیر ایران علیه مصالح عالیه و امنیت کشور و رژیم مملکت هم فکری و همکاری میکنند که شرح مفصل آن همراه با تصاویر مربوطه در مجلات و جراید اروپائی درج است اینجانب در اینجا از دولت تقاضا دارم در این مورد باتوجه به روابطی که کشور ایران با کشورهای مذکور دارند در طریق جلوگیری از تجدید این گونه تحریکات مذاکره فرمایند که مبادا بیروابط حسنه موجود بین ما و آنها خللی وارد شود و تزلزلی ایجاد گردد.

دیدیم که آتش افروزان مارکسیسم و آنها که هنوز

بعنوان عضو حزب منحل شده در داخل و خارج و بمناسبت هرواقعه و حادثه در ایجاد فتنه و آشوب قیام و اقدام میکنند تا از آب گل آلود ماهی مراد بگیرند این

بار نیز در مایه دین و سوء استفاده از عقاید مذهبی مردم در مقام آن برآمدند که نقشه ویران گر خود را بمرحله اجرا در آورند و استقلال مملکت ما را مختل سازند با اینکه جامعه محترم روحانیت که همواره مورد تکریم و تجلیل و تعظیم هستند مردم را به رعایت آرامش دعوت میکردند و دولت نیز طی بیانیه‌ها ب مردم هشدار میداد معاهدات نتیجه معکوس بود - دامنه اغتشاش وسعت میگرفت تخریب

و آتش سوزی نگرانی عجیبی در مردم ایجاد کرد - هرج و مرج و بی نظمی موجب شد تا از هم بپرسند چه شده - چه میخواهند - و به کجا میروند - خلاصه حوادث ناگوار

تبریز - سپس اصفهان و بعداً آبادان و بعد تهران - کار را بجائی کشانید که دولت ناچار به اتخاذ تصمیم مبنی بر جلوگیری از بی نظمی و سوء استفاده از آزادی و حفظ امان و جان و نوامیس مردم گردد - چرا که در درجه اول باید مملکتی باشد تا مردمی در آن سکونت کنند و امنیتی وجود داشته باشد تا ساکنین در منطقه با راحت خیال و با برخورداری از نعمت آزادی پایه‌های کاخ موجودیت و عظمت و استقلال کشور را قویم سازند و قوام دهند. بهنگامی که جمعی از هموطنان برای اظهار گلایه خود دسته جمعی بر اهاتانند اعضاء حزب منحل شده و مارکسیستها بارخنه در صفوف آنها علیه ایران و حکومت و رژیم ایران سمپاشی میکردند

چرا که از شهریور شوم ۱۳۲۰ هر چه تلاش کردند و کوشیدند نتیجه‌ئی عایدشان نشد و نقشه‌های آنها نقش

برآب گردید. زیرا ملت ایران بایک هویت مشخص و موقعیتی ممتاز در جمع کشورها و میان ملل براساس رژیم مشروطه پارلمانی سلطنتی اداره میشود و در مسیر تاریخ همواره محور پیشرفت و مدار پایداری جاویدان شاهنشاهی بوده است. خاطرات حکومت چکمه پوشان فرقه دمکرات آذربایجان خود یادآور اعمال و افعال مخرب و ویرانگر آنها میباشد - در یکی دو ماهه اخیر که زمزمه‌ها شنیده شد - جمعیت‌ها بوجود آمد - احزاب موجودیت خود را اعلام کردند مطالبی ضد و نقیض شنیده شد شعارهای زننده و دوزاخ ادب و معارض با قومیت و ملیت و مغایر با دین و آئین ما شنیده شد - بی شک بایک مرور اجمالی و مقایسه فشرده بخوبی معلوم میشود چه بوده‌ایم چه شده‌ایم - در کجا بوده‌ایم - و اکنون بکجا رسیده‌ایم - چه میخواهیم - و به کجا میرویم و بمدار آگاهی کامل باید دست بدست هم دهیم و پایه‌های وحدت فکری و سیاست مستقل ملی را تحکیم سازیم تا زمینه بلوا و آشوب مساعد نشود. پس باین نتیجه میرسیم ما که راه خود میسپاریم و من جمیع جهات پیش میرویم چه شد که از هر گوشه و کناری بپاخواسته همراه ندانی هدفی را اعلام و خواستار انجام آن حتی اگر مخالف با قانون باشد میشوند. جناب شریف‌امامی مأمور تشکیل دولت شد و ایشان هم دولت را تشکیل دادند و نام آنرا دولت آشتی گذاشتند تا تمام طبقات بدانند که این دولت راه و رسمش تفاهم و آشتی است و از طرز مختلف در ایجاد بهبود کوشا و وساعی خواهد بود اما باز هم مشاهده شد ناآرامی وجود دارد - لذا اگر عده‌ئی بخواهند با سوء استفاده از فضای باز سیاسی و حسن نیت مردم آزاده ایمان و عقیدت خالص مذهبی آشوب و بلوا براه اندازند چاره جز این نیست که دست قدرت قانون از آستین دولت مسئول بیرون آید و باین نابسامانیها خاتمه دهد.

منهم همانند همه با کشت و کشتار و برادر کشی موافق نبوده و نیستم ولی امنیت را هم نمیتوان از دست داد نمیتوان دست روی دست گذاشت و اجازه داد تا دستهای ناپاک رشته‌های اتحاد و وحدت فکری ما را پاره کنند. ما معتقدیم از حکومت نظامی برای اعاده امنیت باید استفاده شود، برای استقرار نظم و امنیت مورد بهره‌برداری قرار گیرد، چرا که نه تنها پیشرفت مسا دستخوش ویرانی خواهد شد بلکه برنامه‌های عمرانی کشور بعهدہ تعویق و حتی تعطیل درخواهد آمد. پس با وضعی که دورنمایی از آنرا در ماههای گذشته در خیلی از شهرها دیدیم و آقای نخست‌وزیر هم بهنگام پاسخگویی بمطالب

عنوان شده همکاران محترم گزارشهای سازمانهای انتظامی کشور را قرائت و تصاویری که ارائه فرمودند بحکم ضرورت برای اعاده نظم و حفظ امنیت و اشاعه آزادی در تهران و یازده شهردیگر حکومت نظامی اعلام کردند که امیدوارم هرچه زودتر پایان پذیرد. پس آنها که بی نظمی ایجاد کرده‌اند و خانه‌ها و کاکین و بانکها را تخریب و باآتش کشیده‌اند و با اقتصاد کشور لطمه فراوانی وارد ساخته‌اند باید بدانند که پهنه ایران زمین صحنه‌یکه تازی آنها نیست و بیدد همکاری مردم با دولت و دولت در حمایت از مردم، معارضه خواهند کرد زیرا همه به بقاء این مملکت علاقه‌مندیم و بامنیت و آبادانی آن دل بسته‌ایم و میخواهیم در این کشور آباد با آزادی زندگی کنیم بنابراین لازمه توفیق جزاین نخواهد بود که همه باهم، دولت در کنار ملت و ملت در کنار دولت با استظهار بقرآن مجید و عنایات ائمه طاهرین و همت والای زنان و مردان آزاده پیش‌رویم باشد که بفضل خدا و توجهات شاهنشاه هرچه زودتر بساحل مقصود و تمدن بزرگ برسیم (احسن)

رئیس - آقای محمد صادق افتخار بفرمائید.

محمد صادق افتخار - بنام خدا، اینجناب بنام بکنفر ایرانی وطن خواه و مسلمان معتقد که بهیچ دسته و جمعیت مخالف وابستگی ندارم و در همه عمر خود بصورت یک فرهنگی شرافتمند زندگی کرده‌ام صحبت مینمایم (بکنفر از نمایندگان - همه نمایندگان شرافتمند زندگی کرده‌اند)

جناب آقای شریف امامی نخست‌وزیر شما یکی از برنامه‌های خود را صلح و آشتی ملی اعلام نمودید و من از این موضوع بسیار خوشحال بودم اکنون نیز امیدوارم دولت شما با صداقت و با اجرای سریع و بموقع وعده‌هایی که ب مردم داده‌اید در این مرحله حساس از حیات سیاسی کشور در اجرای مسؤلیت سنگینی که بعهد گرفته‌اید توفیق یابید. مسلم است اگر با مردم باصراحت و صداقت کنار بیائید، همانطور که خود معتقد هستید با فکار و اندیشه‌های مردم وطن خواه و قدر شناس ایران احترام بگذارید از پشتیبانی همه ملت برخوردار خواهید شد هر قدر در کار تان توفیق یابید ملت ایران توفیق یافته است. باید از صورت حرف و برنامه خارج شده و اقدام عمل شوید انتقادهای سازنده را بپذیرید. توجه به خواست‌های منطقی مردم و امکان بحث و گفتگوی آزاد برای بازشناسی مشکلات کشور و پیدا کردن راحل‌های مناسب با استفاده از افکار عمومی در میان گذاشتن مشکلات و تنگناها بهمان صورتی که هست موجب مشارکت

بمعنای وسیع کلمه در امور سیاسی کشور خواهد شد. از صمیم قلب آرزو دارم دولت در کارهای خود توفیق یابد و زیر بنای استوار برای پیشرفت ایران متحد فراهم سازد.

اما جناب آقای شریف‌امامی اگر اینک بعنوان مخالف صحبت مینمایم باید بگویم که شما کابینه خود را دولت صلح و آشتی نامیدید و تمام آزادی‌ها را به ملت وعده دادید شما خودتان در مردم شوق آزادی و آزادی بوجود آوردید و آنها را بخیا بانها کشانیدید شما فضای بازناسی بوجود آوردید تا مردم اظهار نظر و عقیده کنند. نه من و نه هیچ فرد مسلمان وطن پرست دیگر طالب هرج و مرج و آشوب نیست همه کس میدانند که آزادی و پیشرفت مملکت در سایه اغتشاش و ناامنی میسر نیست هیچ ایرانی آزادی خواه معتقد نیست که باید جلو تخریب و آتش زدن را باز گذارد. من و همه مردم مسلمان و معتقد مملکت قبول داریم که برای سالم ماندن کشور باید عده‌ای را قدا کرد. من بشهادت بسیاری از همکاران بعد از تغییر کابینه جناب آقای هویدا در همین سررای مجلس شورای ملی اعلام کردم برای سلامت جامعه و فرو نشستن خشم و ناراضی مردم باید جپاول کنندگان و غارتگران بیت‌العمال مملکت تسلیم عدالت شوند و با صداقت و نه بصورت حربه‌ای برای تصفیه حسابهای شخصی پس از محاکمه و ثبوت جرم با آنان بشدت رفتار شود جناب آقای دکتر رئیسی همکار گرامی منم قبول می‌کنم پا که تکیه گاه بدن است اگر گنبدیده شد و باعث گنبدیدگی سایر قسمت‌های بدن شد باید قطع شود ولی آياچه کسانی باید قدا شوند خانین وطن متجاوزین ب حقوق عمومی یا مردم بیگناه؟ اینهایی که در خیابان‌ها راه افتادند اکثریت قریب با اتفاق آنان بی وطن‌وی ایمان نبودند بلکه افراد وطن خواه، مسلمان، مؤمن به مقدسات ملی و قانون اساسی بودند که میخواهند عدم رضایت و عصیان خود را اعلام نمایند نمایندگان مردم در برنامه دولت علل این ناراضی‌ها را تشریح نمودند خود اینجناب و سایر نمایندگان محترم بسیاری از این ناراضی‌ها را قیلاً به مسئولین امور گوشزد نموده بودیم حتی خود اینجناب در برنامه دولت به نابسامانی‌ها و عدم رضایت مردم اعتراف کردید.

درست است که عده‌ای آشوبگر میخواهند از احساسات پاک مردم معصوم و بیگناه استفاده کنند ولی ملت مسلمان ایران نشان داد شایسته آزادی است و عظیم‌ترین راه‌پیمائی مسالمت‌آمیز روز عید فطر را بدون کوچکترین

برخورد و ناراحتی برگزار کرد اگر شما از اقدامات پشت پرده عده‌ای قلیل خبر داشتید چرا قبل از تجمع مردم در روز جمعه این عده را دستگیر نکردید شما که در تظاهرات آرام روز پنجشنبه دیدید عده‌ای از موقعیت سوء استفاد کرده شعارهای ضد ملی وارد صنف مردم ناراضی کرده‌اند چرا این شعارها را جمع‌آوری و عاملین آنها را تعقیب ننمودید. شما که میخواستید حکومت نظامی برقرار کنید چرا لااقل شب جمعه از رادیو و تلویزیون اعلام نکردید تا بسیاری از پدر و مادرها بفرزندان خود اجازه ندهند صبح جمعه از خانه خارج شوند هیچیک از این کارها را نکردند و روز جمعه سیل جمعیت را بر گارسلسل بستند و عده‌ای زیاد از برادران و خواهران بی‌گناه ایرانی ما را کشتند مرجع تقلید شیعیان جهان حضرت آیت‌الله شریعتمداری این فاجعه را عزای عمومی نامیدند مردم ایران به این کشتار دسته جمعی اعتراض دارند و برای اعتراض باین خشونت بود که در تهران و شهرهای دیگر ایران بازار و محل کسب خود را تعطیل کردند من بعنوان یک مسلمان معتقد نمیتوانم با استقرار حکومت نظامی که در اولین ساعات برقراری خود موج خون براه انداخت رای مثبت بدهم (احسن)

رئیس - آقای اعظمی باوند پور بفرمائید.

اعظمی باوند پور - بنام خداوند بخشنده مهربان آغاز می‌شود هشتین سال سلطنت پرافتخار شاهنشاه آریامهر را به عموم هم‌میهنان عزیز و نمایندگان محترم ملت تبریک و تهنیت عرض مینمایم.

جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند، با توجه به تاریخ خواهیم دید که این مرز و بوم کهنسال بارها در مسیر حوادث قرار گرفته و بیحرنهای سختی را پشت سر نهاده ولی ثابت و پایدار مانده است آیا دلیلی برای این ثبات و دوام غیر از همبستگی و یگانگی در لوای یکتاپرستی و نظام شاهنشاهی سراغ دارید؟

دو نیروی لایزال دین و سلطنت در ایران همه وقت در کنار هم دیگر بوده و بسیار و الا و اعلا و میران از آن هستند که سفسطه کمونیست و مارکسیست و مخالفان دین و نظام شاهنشاهی بتوانند در این دو قطب مقدس رخنه نمایند قبل از شروع سلطنت اعلیحضرت رضاشاه کبیر این کشور باستانی رسماً روس و انگلیس تقسیم شده بود و هیچکس را یارای این نبود که بتواند به آشوب‌ها و بلواها خاتمه دهد و یک مملکت متلاشی شده را سر و سامان دهد سردار بزرگ تاریخ ایران (رضاشاه کبیر)

با کمک و همکاری وطن پرستان واقعی با فداکاری و از خود گذشتگی و با دادن قربانی توانست این مملکت را از شر اجنبی و اجنبی پرست نجات دهد و امنیت و آزادی را جانشین هرج و مرج و آشفتگی نماید و ایران را در چنان آرامشی قرار دهد که در همه جاسرود آزادی رضاشاه خوانده شود.

ایران و ایرانی از این موهبت و استقلال به بهره کافی نرسیده بود که در سیهده دم سوم شهریور ۱۳۲۰ مطابق با سال ۲۰۰۰ شاهنشاهی کشور نوساخته ایران مورد هجوم وورش ناجوانمردانه متفقین قرار گرفت و چنان ضربه ای بر بیکر این کشور باستانی زدند که نه تنها اثرات شوم آن هنوز باقی است بلکه عناصر دست نشانده آنها در هر موقعیت حساسی سوء استفاده نموده و مسبب آشوب و بلوایشوند.

بر هیچ عاقل و بالغی پوشیده نیست این عناصر ماجراجو درجه وقتی میخواهند از آب گل آلود ماهی بگیرند و چنان وضعی پیش میآورند که عده ای از خواهران و برادران عزیز ما برای پیشرفت مقاصد شوم آنها بسوزند و کشته شوند و ما هار ماتالم و داغدار نمایند. این دفعه اول نیست که این بازیها راه میاندازند بلکه بارها این خیمه شب بازیها را نشان داده و عده ای ماجراجو و فرصت طلب نیز همه وقت آماده سم پاشی بوده و به محض اینکه صدای بلند شد فوراً نغمه وطن پرستی را ساز نموده و به نشر و بخش اعلامیه میپردازند و آهنگ های شوم و خانمان بر باد ده را که بارها سروده اند با زهم تکرار میکنند غافل از این که حنای این چهره های منحوس دیگر رنگی ندارد و در پیشگاه مردم وطن پرست ایران مطرود و محکوم هستند.

خیلی جای تعجب است که این دایه های مهربان تراز مادر در وقتی که آذر نایجان عزیز داشت میرفت کجا بودند در مبارزه برای حکومت مطلق ایرانی بر نفت کجا بودند در باز بست آوردن جزایر تنب و ایوموسی کجا بودند حال که این کشور در مرز پیشرفت و ترقی کامل قرار گرفته می خوانند ایران را به لبنان مبدل نمایند شناخته شده های خائن این آرزو را بگور خواهید برد از آنجائیکه می بینیم برادران عزیز ما در لباس سربازی برای حفظ جان و مال و شرف مردم از شراین ارادل و اوباش به پاسداری و مراقبت مشغول هستند هیچوقت به روی برادران ایرانی خود اسلحه نمی کشند بلکه مسبب این اسلحه کشی توده ای ها و مارکسیست ها میباشند که با ارائه مدرک و اعلامیه دخالت خودشان را در این ماجراها

ثابت نموده اند.

ایرانی قبل از طلوع ستاره درخشان اسلام یکتا پرست بوده چهارده قرن است که پرچم اسلام با پرچم شاهنشاهی که بیش از بیست و پنج قرن است در اهتزاز میباشد توأمأ بر سر ملت ایران سایه افکنده و پاسداران این پرچم های پر افتخار و مقدس نیاکان و پدران ماها بوده و الحال خود ماها هستیم همانطور که همکار ارجمند جناب آقای قاضی بیان داشتند دین و سلطنت از هم جدا نبوده و نیستند.

با توجه به اوضاع آشفته جهان تنها کشور عزیز ما ایران است که در سایه تدبیر خردمندانه شهروان ایرانی زمین در چنان ثباتی از ترقی و پیشرفت قرار گرفته که باعث نگرانی توده ای و مارکسیستی شده زیرا این عناصر ماجراجوهی غیر از برانداختن این کشور کهنسال ندارند حال باید به خود آئیم که در چنین موقعیت حساسی که مملکت نیاز مبرمی به فداکاری و از خود گذشتگی دارد به عناصر فرصت طلب مجال عرض اندام ندهیم و بی تفاوت تماشا کن نباشیم زیرا پیروزی آنها یعنی فناء کامل ایران امروز است که روح پدران ما نگران رفتار و اعمال ماها میباشد که آیا فرزندان آنها می توانند این میراث گرانبها را حفظ نمایند یا آنرا فدای لجاجت و هوا و هوس خود می نمایند.

بباید نظرهای شخصی خود را کنار گذاشته متفقاً یکدل و یک زبان و با کمال صداقت دست بدست هم داده و یاری مام میهن بشانیم. غارتگران بیت المال را به عدالت بسپاریم آشوبگران و محرکین آنها را برای همیشه از این مرز و بوم برانیم انشاء الله خدا دین و رژیم سلطنت یاز و یاور ملت وطن پرست خواهد بود اینجانب نیز مثل سایر همکاران ارجمند از سامورین و وظیفه ناشناس نازاحتی و گله دارم که خصوصاً از وزارت سابق راه و مدیر کل راه کرمانشاه بنام طلائی که در مدت سه سال به کوچکترین خواسته اینجانب مردم حوزه انتخابیه ام توجه نداشت ولی این دلیل نمی شود که وظیفه وطن پرستی خود را فراموش نمایم و دیگر ترقیات و پیشرفتهای مملکت را نادیده بگیرم.

مرزداران و مرزنشینان و ایلات و عشایر ایران زمین عمراً و با مرزداران و مرزنشینان و ایلات و عشایر غرب که خصوصاً با توجه به سوگندی که ما برادران و نمایندگان آنها برای حفظ رژیم سلطنت در پشت این تریبون و با حضور کلام الله مجید یاد نموده بار دیگر میبایستی خود را با شاه

معظم و مفتخم خود تجدید نموده و با ایثار آخرین قطره خون خود برای حفظ این رژیم مقدس در مقابل متجاوزین ایستادگی نموده و عاشقانه جان خود را نثار میکنیم ولی وطن را نگه میداریم و وفاداری خود را به نحو احسن به رژیم سلطنت به اثبات میرسانیم.

توفیق دولت جدید که در وطن پرستی و شاهدوستی مشهور است و همکاریش را از خداوند مسئلت دارم.

جاوید شاه - پاینده ایران (احسنست).

رئیس - آقای د کتر تجدید بفرمائید.

د کتر تجدید - جناب آقای رئیس - همکاران گرامی. من در برنامه دولت جناب آقای شریف امامی فرصتی بدست نیاوردم که سخن بگویم و اظهار نظر بکنم ولی در این زمان حساس و پرمخاطره که میهن و موجودیت ملی ما در خطر است وظیفه خود دانستم که بدولت ایشان رأی موافق بدهم ولی این رأی موافق من را بعنوان موافق مشروط تلقی بفرمائید یعنی موافقت من با دولت بشرطی ادامه خواهد یافت که دولت به وعده هائی که ب مردم داده است عمل کند و بآنچه در برنامه دولت آمده است تحقق به بخشد در غیر اینصورت من بعنوان مخالف سر سخت این دولت بوظائف ملی و نمایندگی خود عمل خواهم کرد.

اما در باره پیشنهاد دولت مبنی بر برقراری حکومت نظامی در تهران و یازده شهرداری نظر خود را بعرض میرسانم.

قانون مربوط به مقررات اعلام حکومت نظامی مصوب بهمن ۱۳۲۹

ماده واحده - دولت نمی تواند جز در مواقع فوق العاده که ضرورت ایجاب کند اعلام حکومت نظامی بدهد و آنهم باید با تصویب مجلس شورا و مجلس سنا باشد.

اگر وقتی در جانی ضرورت فوری ایجاب کرد دولت میتواند آن را اعلام کند ولی باید در ظرف یک هفته پیشنهاد آنرا با ذکر علت بمجلس شورای ملی و مجلس سنا بدهد و موافقت آنرا بخواد مجلسین بمحض پیشنهاد دولت هر یک جلسه فوق العاده تشکیل و تصمیم خود را اعلام میدارند و مدت حکومت نظامی نیز باید در اعلان معین گردد و تمدید آن اگر لازم باشد محتاج به اجازه جدید است. بنابراین ملاحظه میشود یک فلسفه ای وجود داشته که قانون گفته برای برقراری حکومت نظامی باید مجلسین شورای ملی و سنا موافقت کنند. این موافقت بیشتر باین خاطر ضرورت دارد که نمایندگان دقیقاً از علت برقراری

حکومت نظامی مسبوق و مطلع باشند و مدت آنهم مشخص باشد. گزارشی که جناب آقای نخست وزیر درباره وقایع و حوادث اخیر دیروز مشروحاً در مجلس شورای ملی بیان کردند بسیار اسفناک و تکان دهنده بود و حکایت از توطئه های عظیم ضد ملی میکرد ولی این نقشه ها و این توطئه ها که اخیراً منجر به ویرانگری های وسیع شد چیزی نیست که مربوط به یک ماه و دو ماه اخیر باشد.

بدون تردید این تحریکات وسیع ضد ملی نتیجه ماهها برنامه ریزی و سازمان دهی دشمنان ایران است. همکاران عزیز شما اگر بخواهید یک اجتماع پنجاه نفری را برگزار کنید میباید اتلا از یک هفته پیش ترتیب کارها را بدهید که آن اجتماع از روی نظم و ترتیب برگزار شود و نتیجه مطلوب عاید گردد بنابراین سازمان دهی آن اجتماعات عظیم احتیاج به زمان بسیار و تفکر و برنامه ریزی بسیار صحیح و حساب شده داشته است.

بیانات مشروح رئیس دولت در جلسه دیروز مجلس شورای ملی حکایت میکند که کمونیستها مدت ها قبل یک دستور العمل شامل ۹ ماده تهیه کردند و در آن آموزش خرابکاری و مقاومت ملی مسلحانه ارائه داده اند همچنین یک گروه تروریست کمونیست در اردیبهشت ۱۳۰۷ تحت عنوان وظائف هواداران جنبش انقلابی در مرحله کنونی اعلامیه ای منتشر کرده و با صراحت نقش افراد را در سازمان دهی مورد تأکید قرار داده است. اکنون سؤال اول من این است مگر دستگاههای مسئول مملکت در خواب بودند. مگر هیچگونه کنترل و شناسائی وجود نداشته است که این چنین عناصر ضد ملی و مخالفین رژیم و قانون اساسی مملکت از مدت ها پیش نقشه بکشند و تعلیمات بدهند و این چنین در صفوف میهن پرستان ناراضی رخنه کنند و آنها را بسمت مقاصد شوم و ضد انسانی خود سوق دهند.

سؤال دوم این است که برابر گزارش رئیس دولت مخالفین با انواع سلاحهای گرم و مواد آتشزا مجهز بودند. در کشوری که حمل اسلحه غیر مجاز جرم است و مجازات دارد. اینهمه اسلحه از کجا وارد مملکت شده که در اختیار مخالفین استقلال و موجودیت ملی ایران قرار گرفته است. مگر مرزهای مملکت باز است؟ مگر مرزداران مملکت خواب اند؟ آیا با اینهمه اسلحه ای که بین خرابکاران و گروههای مختلف پخش شده است دولت چه خواهد کرد.

چرا مقامات مسئول مملکت مردم را در جریان قدم به قدم و مرحله به مرحله این توطئه ها و تحریکات سازمان

یافته آزمایشها پیش نگذاشتند تا مردم آگاه و بیدار باشند و نگذارند که عوامل ضد ملی و وطن فروش و نوکریگانه در صفوف آنها رخنه نمایند.

بنا بر این اگر دولت آنچه را که در گزارش خود به مجلس شورای ملی داده است صحیح بداند میباید با تلاش و کوشش وسیع و همه جانبه ای برای ریشه کن کردن این توطئه های عمیق اقدام کند و این کاری نیست که با برقراری حکومت نظامی و سلب آزادیهای فردی و اجتماعی در مدتی کم یا زیاد انجام شود.

قبل از گزارش اخیر رئیس دولت فقط با اعلام حکومت نظامی به مردم اطلاع داده شد که این حوادث با پول و نقشه خارجی در مملکت بوجود آمده است.

ما نمایندگان مجلس شورای ملی از دولت میخواهیم که همواره اطلاعات دقیقی از چگونگی اوضاع مملکت بماندند اگر قرار باشد نمایندگان در جریان این اطلاعات و خبرها نباشیم چه کسی میباید در جریان باشد حتی اگر لازم باشد جلسه خصوصی تشکیل بدهید و نمایندگان را بموقع از حقایق مطلع سازید.

وزارت اطلاعات و جهانگردی و سخنگوی دولت میباید مردم را در جریان لحظه به لحظه مسائل و مشکلات مملکتی بگذارند و آنچه را که مردم با (پنج) و در گوشه از این و آن میشنوند مسئولان مملکت بگویند تا مردم ناگهانی از شنیدن مسئله ای شوکه نشوند و قدرت مقابله و آمادگی روبرو شدن با حوادث را داشته باشند.

همکاران ارجمند، دولتی که مدعی آشتی ملی و انجام تحولات عمیق اجتماعی است صحیح نیست که آغاز کارش با برقراری حکومت نظامی باشد. دولت قبل از اینکه رأی اعتماد مجلس را بگیرد حکومت نظامی را برقرار کرده است. برقراری حکومت نظامی مغایر با نظام ملی ما و مغایر با هدف مردمی کردن حکومت و گامی در راه تحکیم مبانی دیوان سالاری است که همیشه از آن انتقاد میشود.

وقتی که صحبت از حکومت قانون میکنیم جلوه های گوناگون دموکراسی و عدالت اجتماعی در نظر ما مجسم میشود و برعکس هنگامی که صحبت از حکومت نظامی میان میآید جلوه های خشونت و بی عدالتی و محو مظاهر دموکراسی در نظر ما جلوه گر میگردد.

اعلام حکومت نظامی در تهران و یازده شهر دیگر از ساعت شش با مباد روز جمعه هفدهم شهریور ماه مردم را غافلگیر کرد و در نتیجه درگیری مأمورین حکومت

نظامی و مردم صدها نفر کشته و زخمی شدند و فاجعه ای عظیم بیار آمد که خود دولت آنرا مصیبتی بزرگ تلقی کرد و به مردم ایران تسلیت گفت و اگر پیش بینی های لازم میشد و در فرصت مناسبی این اعلام شده بود شاید این فاجعه بزرگ بوجود نمیآمد.

از سوی دیگر دولت که با ایجاد فضای باز سیاسی و گسترش روزافزون آزادیهای فردی و اجتماعی ناظر صحنه ها و تظاهرات بسیار بود و هر روز ابعاد این تظاهرات گسترده تر میشد چرا پیش بینی این وقایع را نکرد ولی یکباره تصمیم گرفت با برقراری حکومت نظامی تظاهرات و اجتماعات را خاموش کند و متأسفانه در اولین ساعات برقراری حکومت نظامی حوادث وحشتناک و خونینی بوقوع پیوست آباد رهایی که دولت ماها از فضای باز سیاسی سخن میگفت و مطبوعات و گویندگان در سراسر کشور همه چیز مینوشتند و همه چیز نیکگفتند با برقراری ناگهانی حکومت نظامی که همه این نهاد های دموکراسی را از بین میبرد در میان آزادیخواهان و آزادگان کشور خودمان و سایر کشورهایی که مهد دموکراسی هستند این اقدام چگونه تلقی خواهد شد.

اعمال مقررات حکومت نظامی برای مردم مشکلات اقتصادی و اجتماعی زیادی را بوجود میآورد و مردم نمیتوانند این مشکلات را بخصوص برای مدت طولانی تحمل کنند. بنا بر این من با پیشنهاد شش ماه حکومت نظامی در نقاط تعیین شده مخالف هستم و بعزت وضع خاص مملکت و دلالتی که دولت اقامه کرده است پیشنهاد میکنم این مدت به دو ماه کاهش یابد و در مورد ابراز این مخالفت با گروه و دسته خاصی بستگی ندارم و شخصاً اظهار نظر میکنم دولت قوانین و مقررات مختلفی دارد که میتواند بموجب آنها مقدمات علیه امنیت و نظم کشور و توهین کنندگان بمقدمات ملی و رژیم مملکت را توقیف و سزا کند و مجازات برساند.

آنکس که کمونیست است و افکار ضد ملی دارد با آنکس که میهن پرست و مسلمان و متدین است ولی از ناسامانیهای مملکت ناراضی است فرق دارد. میباید از رخنه عوامل بیگانه کمونیست و ضد ملی به صف میهن پرستان جلوگیری کنیم و افراد مخربی را که قصد دارند احساسات و عواطف ملی و مذهبی مردم را به بازی بگیرند به مجازات برسانیم دولتی که در برنامه خودش هدفهای مهم و برنامه های

طلاتی بسیاری را مطرح کرده است هنگامی میتواند این برنامه ها و هدفها را انجام دهد که از پشتیبانی و حمایت گروههای مردم برخوردار باشد و مردم با خوش بینی به کار دولت بنگرند ولی هنگامیکه برقراری حکومت نظامی با بدبینی و نوعی ابراز خشونت و اعمال سیاست فشار از سوی دولت تلقی شود دولت نمی باید در برقراری آن

بخصوص برای مدت زیاد سماجت بخرج دهد. مهمتر اینکه آغاز این حکومت نظامی با کشت و کشتار بسیار همراه بود و خاطر غم انگیز آن در دل و اعماق وجود ملت ایران اثرات سوئی برجای گذاشت هنوز در بسیاری از شهرها و روستاهای ایران بخاطر کشته شدن زنان و مردان بی دفاع ایرانی در حادثه ۱۷ شهریور مجلس سوگواری بر پا میکنند اعمال خشونت در حوزه انتخابیه خود من حوادثی بیار آورد:

چندی قبل همکار گرامی آقای مظهری ضمن گفتگویی با اینجانب بانگرانی اشاراتی به وقایع اخیر رفسنجان کردند من اظهار داشتم در رفسنجان خبری که نگران کننده باشد وجود ندارد اجتماعاتی که در رفسنجان تشکیل شده بمانند بسیاری از نقاط مملکت در چهارچوب قانون اساسی بوده است و من کسی را در رفسنجان نمی شناسم که تمایلات کمونیستی داشته باشد و یا معتقد به مارکسیسم اسلامی باشد و هرگونه برداشت دیگری که از اجتماعات و جریانات رفسنجان بشود ممکن است منجر به اعزام نیروهای مسلح و یا برقراری حکومت نظامی در آن محل گردد و اصولاً مردم رفسنجان بمانند همه مردم مسلمان ایران سخت پای بند معتقدات مذهبی و مقدسات ملی هستند و هیچگاه نخواهند گذاشت عوامل ضد ملی در صفوف آنها رخنه کنند متأسفانه در حوزه انتخابیه اینجانب آنچه که نمی بایست بشود شد و از درگیری نیروهای مسلح دولتی با مردم خاطرات تلخی برجای ماند. در منطقه کشکوئیه رفسنجان که مردمی مسلمان و میهن پرست دارد و مادر پرتو هدفهای انقلاب ایران بیشترین خدمات عمرانی را در آنجا انجام داده ایم بعزت ورود اشخاصی که از خارج باین منطقه آمده بودند تشنجات و اختلالاتی روی داد که بطور قطع ما میتوانستیم آنها را با تدبیر و درایت برطرف سازیم ولی متأسفانه با اعمال خشونت و بی تدبیری معاون پایگاه ژاندارمری آنجا کشته شد و عده ای مضروب و زخمی شدند و همچنین در شهر رفسنجان بعزت درگیری دیگری جوان بی گناه ۱۷ ساله ای بخاک و خون غلطیده و عده ای مجروح شدند که عوارض آن همچنان در منطقه رفسنجان برجای مانده و من بعنوان

نماینده مردم این شهرستان از این وقایع سخت ملول و متأثرم و از دولت میخواهم که از مصیبت دیدگان دلجویی بعمل آید و زندانیان این حوادث آزاد شوند بهرحال دولت میباید مسائل و مشکلات جامعه ایرانی را بطور بنیادی و اساسی حل کند.

سالمات که ملت ایران را با وعده و وعیدهای بوج و بی اساس سرگرم کرده اند و سازمانهای اداری مملکت جوابگوی نیازها و خواسته های مردم نیستند و انقلاب اداری تحقق نیافته است. اگر برای تحقق انقلاب اداری همکاری و احساس مسئولیت مردم لازم است، لزوم دگرگونی و تحول در سازمانهای اداری اصلاح روشهای اداری. پرداختن و متجاوزین به حقوق و اموال عمومی لازم تر است. بارها دیده ایم که فلان مسئول و یا فلان کارمند عالیترتبه مملکت بعزت عدم انجام وظیفه و با سوء استفاده و رشوه خواری از کارش برکنار شده و

شرح خیانتها و اعمالش هم بوسیله وسائل ارتباط جمعی به آگاهی همه رسیده است ولی پس از مدتی کوتاه و یا طولانی بهمان کارمند سمت دیگری حتی بالاتر و مهمتر از سمت قبلی داده شده است جناب آقای نخست وزیر....

شما اگر واقعاً بخواهید در انجام برنامه های شان موفق شوید میباید خانه تکانی کنید، میباید در سازمانهای اداری تصفیه کامل بعمل آورید، میباید از وجود افراد شایسته و پاک و راست و وطن پرستی که در همین سازمانهای اداری هستند و یا کنج خانه های شان نشسته اند ولی به سبب اینکه با عوامل فاسد همکاری نکرده اند کنار زده شده اند آنها را به کار دعوت کنید و از وجودشان در سازمانهای اداری مملکت استفاده نمایید.

جناب آقای نخست وزیر.... تا زمانی که شما نخواهید از این ماشین هیأت حاکمه که اکثر بیچ و مهره هایش زنگ خورده و فرسوده هستند استفاده بکنید همین آتش است و همین کاسه.

در سالهای اخیر به بسیاری از مسائل مهم مملکتی بی توجهی و بی اعتنائی شده است.

کشاورزی مملکت بکلی تعطیل شده. طرحها و برنامه های کشاورزی غالباً با شکست مواجه شده اند و امسای بزرگ کشاورزی را به اشخاص با نفوذ میدهند و غالباً هم بمصرف کار کشاورزی نمیرسد و در امور دیگر خرج میشود. برعکس کشاورزان خورده پا برای اخذ وامهای کوچک با انواع تضییقات و اشکالات روبرو هستند. دولت مواد غذایی را از خارج وارد میکند. خیلی مواقع محصولات کشاورزی روی دست کشاورزان بماند

و قاسد میشود و با کشاورزان ناگزیر میشوند آنها را با بهائی کمتر از آنچه که تولید شده بفروشند. در سالهای اخیر آنطور که لازم بوده دولت از مصرف کننده حمایت نکرده روز بروز نرخ کالاها بالا رفته و تولید کنندگان داخلی هم از کیفیت کالاها خود کاسته اند.

در سالهای اخیر غالب افراد و صاحبان شرکت ها و صنایع مالیات واقعی خود را نپرداخته اند. قانون مالیاتهای مستقیم در مورد همه یکسان اجرا نشده. آنهاست که درآمدهای بیشتر داشته اند کمتر مالیات پرداخته اند. میباید عدالت اجتماعی اجرا شود. اگر دولت واقعاً میخواهد عدالت اجتماعی را مستقر کند یکی از راههای اساسی آن اجرای عدالت مالیاتی است. اکنون بیشتر فشار بر حقوق بگیران است و آنهاست که درآمدهای هنگفت دارند از ثمرات کار و کوشش افراد این ملت بیشترین بهره را میگیرند بعنوان گوناگون از پرداخت مالیات حقه خود شانه خالی میکنند. مشکل مسکن همچنان یکی از مشکلات حاد جامعه محسوب میشود و دخالت سازمانهای مختلف دولتی در این امر نااهنگی زیادی را بوجود آورده است. شرکتهای تعاونی مسکن در کارشان موفقیت بدست نیاوردند. دولت های گذشته بارها قول دادند بآنها کمک کنند ولی متأسفانه این کار را نکردند.

جناب آقای دکتر باهاری وزیر محترم دادگستری درباره قوه قضائیه مملکت روی مسائل مهمی انگشت گذاشتند که اساس اشکال دادگستری در مملکت است ایشان بهنگام جلسه معارفه و تودیع با قضات و رؤسای هیات عمومی دیوان عالی کشور گفتند (در گذشته دادستانها مقداری از بازپرس ها را دست نشانده خود میکردند که هر چه میخواهند آنها انجام دهند. یک ندان میکشند جرم را جثائی میداند اما در مورد آن نفر که در جریان خراب شدن قسمتی از ساختمان بیمارستان سینا کشته شده اند جرم را جنحه تشخیص میدهند جرم کوچک زندانی ولی مجرم بزرگ آزادند)

همکاران گرامی اگر قانون اساسی مملکت دقیقاً بمرحله اجرا درآید. اگر دادگستری بتواند با بهره گیری از استقلال و قدرت خود متجاوزین به حقوق اساسی مردم و متجاوزین به بیت المال و دزدان و فاسدان و رشوه خواران و رشوه گیران را تحت تعقیب قرار دهد و محیط ناسالم مملکت را به محیطی سالم تبدیل سازد آن موقع همه حساب خود را میکنند و بسیاری از نابسامانیا و نارضائیا که علت اصلی بحرانیها و سرو صداهای اخیر است از بین خواهد رفت.

دوستان و همکاران عزیز من اهم از مخالف موافق در برنامه دولت از نارسائیا و نابسامانیا و غارتها و فساد در سازمانهای اداری سخن گفتند و آنچه که من دقت کردم مرز معین و مشخص بین صحبت های موافق و مخالف وجود نداشت. بعضی ها بلندتر و راس تر و بعضی ها آهسته تر و ملایم تر سخن میگفتند و همه مجازات خائنین و دزدان بیت المال مملکت را خواستار بودند.

اکنون دوران عمل و دوران تصمیم گیری قاطع و اساسی است. دوران بازی با الفاظ و دوران سخنرانیهای تند که فقط یک اثر تبلیغاتی زودگذر داشته باشد سپری شده است. دولت میباید در اولین گامهایی که بر میدارد اعتماد و اطمینان مردم را بخود جلب کند.

دولت میباید در اولین فرصت و قبل از هراقدمی تقار و کدورتی را که بین جامعه روحانیت و دستگاه حکومت بوجود آمده است برطرف سازد و تقاضای مشروع و منطقی و اصولی روحانیون را عملی سازد...

آنچه که ما بنام ملیت ایرانی میگوئیم در یک شناخت وسیع و همه جانبه دین و شاه دور کن اساسی این ملیت است. بنابراین هر ایرانی میباید برای حفظ و بقای این هر دو از جان و دل بکوشد. تار و پود ملت ایران با آئین دین و آئین شاه تنیده شده است و آنهاست که باین دو آئین به ستیزند تا رپود ملت ایران را از هم میگسند و به نیستی و نابودی ملت ایران و سرزمین کهنسال ایران کمک میکنند ما میباید عوامل و عناصری را که در صدد تضعیف مبانی دینی و مذهبی ما هستند باز شناسیم بآنها مجال خرابکاری و تفرقه اندازی در ارکان ملیت خود ندهیم. آنزمان که شاه و دین نباشد دیگر نه ایران است و نه ایرانی و نه موافق و نه مخالف. نه اقلیت و نه اکثریت.... اینطور نیست آقای پزشکپور... ما مذهب اسلام و طریقه حقه جعفریه اثنی عشریه را بعنوان یکی از ارکان اساسی ملیت و بقای قوم ایرانی پذیرفتیم و آنرا اصل اول قانون اساسی قرار دادیم و امروز رهبران و پیشوایان این طریقه حقه مردم مبین ما را بسوی حق و حقیقت ارشاد مینمایند و پادشاه ایران تنها پادشاه جهان است که مروج این مذهب میباشد و ما موارد گوناگون تلاش و کوشش شاهنشاه ایران را در راه شروع تعلیمات دینی و مذهبی و تحکیم مبانی بقوی و فضیلت بچشم دیده ایم. ملت ایران در راه حفظ مبانی استقلال و نظام شاهنشاهی و تعظیم شعائر مذهبی طی سده های بسیار کوشیده است و در آینده نیز خواهد کوشید.

شاهنشاه آرپاسهر بعنوان یک مسلمان معتقد در کتاب بسوی تمدن بزرگ فرموده اند: من بعنوان رهبر این ملت در دوران هرنوشت ساز امروز جهان مأمور ایفای این رسالت فرموده است و تا وقتی که اویخواهد هیچ نیروی سیاسی یا عامل اقتصادی بلکه هیچ عامل قابل پیش بینی فردی و خصوصی نیز نخواهد توانست مانع انجام این رسالت بشود.

در خاتمه عرایض خود ما نمایندگان مجلس شورای ملی بجهانیان اعلام میکنیم تا هنگامیکه جان در بدن داریم. تا هنگامیکه خون در رگهایمان میجوشد، تا هنگامیکه قلب در سینه هایمان می تپد. در راه پاسداری از نظام شاهنشاهی و حفظ مبانی دین مقدس اسلام و حرمت از سرزمین و نیا خاک خود میکوشیم و از هیچ مانع و رادعی نمی هراسیم و اجازه نخواهیم داد که استعمارگران بر ما مسلط شوند. ما به سرزمین و ملت و شاهنشاه خود عشق میورزیم و عشق ما جاودانه است.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق
تبت است بر جریده عالم دوام ما
(احسنت).

رئیس - خانم برومند تشریف بیاورید.

بانو ملکناج برومند - جناب آقای رئیس همکاران محترم من با اظهار تأسف و تأثری عمیق در مورد وقایعی که در این چندماه اخیر در طهران و چندین شهر دیگر مملکت منجمله شهر اصفهان که حوزه انتخابیه اینجانب است رویداد و منجر به کشته شدن عده ای از خواهران و برادران همکیش و هموطن ما گشت و با ابراز همدردی صمیمانه به بازماندگان و خانواده های آنان سخنم را آغاز میکنم.

در این چندروز که برنامه دولت در مجلس شورای ملی مطرح بود عده ای از نمایندگان مردم بعنوان موافق و مخالف این برنامه صحبت کردند و طی گفتارهای طولانی همه مسائل مملکت و ریشه های نارضائیی مردم و علل و عوامل آن را بتفصیل مورد بحث و گفتگو قرار دادند و در این زمینه موافق و مخالف که همه مورد احترام ما هستند و بصداقت و وطن پرستی آنان معتقد هستیم باهم همصدا بودند و این خود نمایانگر این حقیقت است که ایرادات، اعتراضات و خواسته های این تعداد از همکاران ما ایرادات و خواسته های اکثریت قریب باتفاق مردم ایران است.

بهر صورت دیروز مجلس شورای ملی بدولت بدید رأی اعتماد داد و من خود یکی از نمایندگان هستم که بدولت

جناب شریف امامی رأی موافق دادم زیرا معتقدم که در این لوقعیت که مبین عزیز مایک دوره از حساس ترین و خطرناک ترین ادوار حیات سیاسی و اجتماعی خود را میگذراند و کوچکترین خطائی ممکن است وطن ما را برپوطه فنا و نیستی بکشد باید اداره امور مملکت بدست کسی سپرده شود که با تجربه، سردوگرم روزگار چشیده و آشنا بپاسیست دنیا و ممدکت باشد.

و من این خصوصیات را در شخص آقای شریف امامی سراغ داشتم و بیانات صادقانه ایشان در جلسه دیروز که حاکی از طرز تفکر روشن و حسن نیت ایشان بود مرا در عقیده خود راسختر ساخت. البته نمیتوانم از ابراز تأسف مجدد در مورد واقعه ناگواری که در روزهای اول تصدی دولت در طهران رخ داد خودداری کنم زیرا اگر این فاجعه اتفاق نیفتاده بود مسلماً با وجدانی آسوده تر و قلبی مطمئن تر باین دولت رأی میدادم بپرتقدیر اکنون از خدای بزرگ میخواهم که بدولت جدید توفیق عنایت فرماید تا به تمام وعده هایی که بملت ایران و نمایندگان آنان داده اند جامه عمل بپوشاند.

اما امروز پیشنهاد دولت برای استقرار حکومت نظامی در طهران و ۱۱ شهر دیگر ایران مطرح است در حدود یکماه پیش نیز پیشنهاد دولت سابق در مورد برقراری حکومت نظامی در اصفهان اینجا مطرح بود. البته شک نیست که همه کس خواستار برقراری نظم و امنیت در مملکت است - هر فرد آزاده مسلمان و شرافتمندی طالب محیطی است که نظم و امنیت و عدالت در آن حکمفرما باشد تا بتواند در چنین محیطی بزندگی شرافتمندانه خود ادامه دهد. همه ادیان الهی و بیشتر از همه دین مبین اسلام مردم را بر رعایت نظم و عدالت در جامعه و پرهیز از تجاوز و دست اندازی بجان و مال و ناموس یکدیگر حکم میکند گواه صادق این مدعا اعلامیه ها و دستورهای مکرر و متعددی است که از طرف حضرت آیت الله العظمی آقای شریعتمداری مرجع تقلید شیعیان جهان که اینجانب خود افتخار تقلید از مکتبشان را دارم خطاب ب مردم مسلمان ایران صادر شد و طی آن مردم را بآرامش و برپائی تظاهرات آرام دعوت فرموده اند و همواره این نکته را یادآور شده اند که تخریب و باتش کشیدن مال مردم و اعمالی نظیر آن که باعث ایجاد اغتشاش و هرج و مرج و بالنتیجه کشته شدن مردم میگردد خلاف مسلمانی است. همکاران محترم ما خود نیز در مکان مقدس بکتاب آسمانی سوگند یاد کرده ایم که مبانی مقدس دین ملی و قانون اساسی مملکت را محترم بداریم بی نظمی و هرج و مرج

نه تنها مسئله ای را حل نکرده و مشکلی را برطرف نمیکند بلکه فرصت طلبان و عناصر فایده و منحرف که هنوز سرزدند که از آب گل آلود ماهی بگیرند و نیشه بریشه استقلال و حاکمیت ملی ما بزنند فرصت میدهد تا بهدفعای بلید خود دست بیاورند پس در اینکه ما و همه مردم خواستار برقراری نظم و امنیت در جامعه هستیم تردیدی نیست ولی آیا این نظم و امنیت که مردم خواستار آن هستند با برقراری حکومت نظامی تأمین میشود آیا حکومت نظامی میتواند ضامن نظم و امنیت عمیق و واقعی که مردم بتوانند در سایه آن با فراغ بال و راحتی خیال زندگی کنند باشد؟ مسلماً نه از این نوع حکومت فقط میتوان بعنوان یک مسکن آنهم مسکنی زیان بخش که ضرر آن از سودش بعراتب بیشتر است استفاده کرد پس باید تدبیری اندیشید تا علل و عوامل ناراضی مردم را که آنها را بکوجه و خیابان کشیده شناخت و در ریشه کن کردن آن کوشید تا متحرقان بیوطن و از خدا بیخبر نتوانند از تظاهرات ساده مردم سوء استفاده کنند و مرتکب اعمال وحشیانه و غیرانسانی شده و باین وسیله ایجاد رعب و وحشت در بین جامعه بنمایند و وضعی بوجود آورند که برقراری حکومت نظامی تنها راه علاج آن باشد.

جناب آقای وزیر کشور وقایع اسف انگیزی که در حدود یکماه پیش در اصفهان اتفاق افتاد و منجر به استقرار حکومت نظامی در این شهر شد مطمئناً قابل پیشگیری بود نظفۀ این وقایع در برخورد توهین آمیز یکی از مدیران کل اصفهان با چند نفر از روحانیون مورد احترام مردم بسته شد این برخورد باعث شد که جناب مدیر کل که مدت ده یا دوازده سال در این سمت باقی مانده بود و هرچه مردم از او به ستائش و الای سازش شکایت کرده بودند کسی بحرفشان ترتیب اثری نداده بود و از این بابت خیالش بکلی راحت بود بخود اجازه دهد طی نامه ای تند و توهین آمیز یکی از آیات عظام را که مورد احترام مردم اصفهان میباشد مورد اهانت قرار داده و باصطلاح ضم امین کند و همین اقدام جسورانه و توهین آمیز باعث آزردگی خاطر روحانیون اصفهان و ملاً خشم و عصبانیت مردمی که برای جامعه روحانیت احترام قائلند و بان ارج مینهند گردید این مسئله بطهران و سازمان اوقاف گزارش شد عده ای از روحانیون شکایت و اعتراض کردند کسی باعتراضشان توجهی نکرد

این اعتراضات را به نمایندگان اصفهان در مجلس شورای ملی منعکس کردند ما با اولیاء امور صحبت کردیم و از آنان خواستیم که بهر صورت که امکان دارد این آزردگی و رنجش را جبران کنید متأسفانه مؤثر واقع نشد تا اینکه مسئله بوسیله خود آقایان با اطلاع حضرت آیت الله گلبایگانی در قم رسید و ایشان هم توسط حضرت آیت الله شهرستانی و جناب آقای محمد شهرستانی نماینده محترم مجلس شورای ملی بانمایندگان اصفهان مذاکره کردند ولی از دست ما کاری ساخته نبود در همین ایام عده زیادی از مردم بعنوان اعتراض در حدود هزار نفر که در هر چند ساعت یکبار جای خود را به عده زیاد دیگری میدادند در منزل همان آیت الله تحصن اختیار کرده بودند البته ظاهراً تحصن علت دیگری داشت ولی علت اصلی همین مسئله و مسائل دیگری بود که موجب ناراحتی و ناراضی مردم شده بود که بنظر اینجانب همه آنها قابل حل بود زیرا مردم توقع زیادی نداشتند در آن موقع من در اصفهان بودم بامردم تماس داشتم و از جریاناتی که میگذشت اطلاع پیدا کردم احساس کردم که اصفهان آستان حوادثی است که ثمره آن مسلماً چیزی جز ندامت و تأسف نخواهد بود بهمین جهت بتهران آمدم و مراتب را با اطلاع وزیر مشاور وقت رساندم تذکره اعلام خطر کردم و صریحاً گفتم که اگر اقدامی سریع در جهت تأمین رضایت مردم و رفع شکایت و ناراحتی آنان نکند فاجعه تبریز در اصفهان تکرار خواهد شد ایشان از من تشکر کردند که آگاهشان کرده ام من با اصفهان مراجعت کردم و منتظر اقدامات دولت در جهت رفع نگرانی مردم شدم ولی با کمال تأسف باید عرض برسانم که هیچگونه اقدامی نشی تا آن حادثه دردناک در اصفهان بوقوع نمود و بلافاصله برای جلوگیری از پیش آمدهای سوء دیگر حکومت نظامی در این شهر اعلام شد در این موقع باز تلگرافی از جناب آقای دکتر آسوزگار وقت ملاقات خواستم تاجریان وقایع و علل وقوع آن را با اطلاع ایشان برسانم که برای باردیگر آن وضع تکرار نشود متأسفانه ایشان وقتی قرار ملاقات گذاشتند که سه روز قبل از آن دولشان استعفاداد این سستی بود نمونه خروار و موردی بود از موارد بسیار که ذکر آنها در اینجا میسر نیست همین قدر عرض می کنم که در هر فرصتی چه در مجلس و کمیسیونهای آن هنگام طرح لوایح و چه در ملاقات با اولیاء دولت در طی این چند سال بکرات علل ناراضی مردم را تذکر دادیم از آنها خواستیم که از

مأمورین خود در استانها بخواهند که بامردم قهر نباشند بکار مردم برسند در میان مردم برونند و گرفتاریهایشان باخبر شوند و با کمک خود آنها که همیشه آماده برای این همکاری هستند این گرفتاریها و مشکلات را برطرف سازند و اگر از عهده اینکار بر نیایند برای رضای خدا معذورشان بدارید و کسی را بفرستید که بتواند موجبات رضایت مردم را فراهم کند ولی افسوس که دم ما در آهن سردشان اثر نکرد و کار بجائی کشید که نباید بکشند.

آقای وزیر کشور، مردم خوب را از بد تشخیص میدهند و منصفانه قضاوت میکنند و اگر مأموری با ایمان و وظیفه شناس در خدمتشان باشد از او فرمانبرداری میکنند و قدرش را میشناسند کما اینکه در اصفهان در همین جریانات و قبل از حکومت نظامی شهربانی اصفهان که تحت سرپرستی افسری با ایمان متدین و وظیفه شناس است توانست از بسیاری از جریانات سوء در این شهر جلوگیری کند و این اتفاقات ناگوار در غیبت دوروزه او که بعلت درگذشت یکی از بستگانش پیش آمده بود اتفاق افتاد

جنابان آقایان وزراء منظور من از بیان این مطالب فقط ذکر مصیبت نیست من و همه نمایندگان مردم از شما میخواهیم که اجازه ندهید این اشتباهات تکرار شود شما را بخدا کسانی را باستانها و شهرستانها بفرستید و حاکم بسرنوشت مردم کنید که مردمی باشند و مردمی فکر کنند در این کمیسیونهای متعدد طولانی و بی نتیجه را که فقط با شرکت رؤسای خود تشکیل میدهند تخته کنند و بیشتر با مردم و نمایندگان آنها در انجمنهای ملی و محلی در مساجد، در منازل و حتی در کوی و برزن بنشینند و بدرد دل مردم برسند و علائق از کار بسته آنان بکشایند نه با حرف و وعده و وعده امروز بخصوص چند خواهش از جناب آقای نخست وزیر دارم که از آقای دکتر یزدان پناه خواهش میکنم خواسته های مرا با اطلاع ایشان برسانند اول اینکه در اسرع وقت یک هیئتی با اصفهان اعزام فرمایند تا علت یا عللی را که موجب وقوع این حوادث شده دقیقاً رسیدگی کنند و هر کس که در این ماجرا بشکلی مقصر بوده شدیداً مورد رسیدگی و چنانچه مأمورینی از موقعیت خود سوء استفاده نموده و موجب ناراضی مردم شده و در نتیجه زمینه ای فراهم آوردند که چنین اتفاقاتی رخ دهد معزوم و مورد مؤاخذه قرار گیرند خواهسته سوم من که از همه مهم تر است اینست که یک هیئتی دلسوز و خدا شناس زیر نظر من تنظیم شخص آقای

نخست وزیر مأمور شناسائی خانواده هائی بشود که در وقایع اخیر طهران، اصفهان و شهرهای دیگر عزیزان خود را از دست داده اند. خانواده هائی که سرپرست خود را کود کانی که مادران خود را و یا سالخوردگانی که غمخوار و بیمار دار خود را از دست داده اند دقیقاً شناسائی شوند و دولت چه از نظر مادی و چه از نظر معنوی و عاطفی بوضع آنان رسیدگی کرده و دلجوئی نمایند شاید از این رهگذر بتوان مرهمی بردل ریش آنان گذارد و اندکی از غم جانکاهشان کاست.

بدلائلی که عرض کردم امروز باین پیشنهاد رأی مجتمع خواهم داد امیدوارم در مورد انجام خواسته های من مخصوصاً مورد اخیر تذکره که خواسته همه نمایندگان اصفهان میباشد سریعاً امر با اقدام فرمایند و اطمینان دارم که اقدام خواهند فرمود در خاتمه لازم میدانم که از بذل توجه و دستور سریع آقای نخست وزیر که در مورد جلوگیری از لغو پروانه کسب عده ای از کسبه اصفهان بنا بخواسته نمایندگان این شهرستان در مجلس شورای ملی فرمودند سپاسگزاری نمایم. متشکرم (احسنت - احسنت)

رئیس - چون مخالف دیگری نیست، پیشنهادی رسیده است که نسبت به پیشنهاد برقراری حکومت نظامی با ورقه اخذ رأی بشود پیشنهاد رسیده قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون از طرف دولت جهت تهران و یازده شهر دیگر ایران اعلام حکومت نظامی گردیده است اعضاء کنندگان زیر مستنداً به بند ۴ از ماده ۱۳۵ آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی تقاضا مینمایم که بجای اخذ رأی با قیام و قعود با ورقه اخذ رأی بعمل آید.

غلامرضا اخلاق پور - منوچهر یزدی - پرویز ظفری - علی اصغر مظهری - دکتر شیروانی - دکتر حسین طبیب دکتر سید مرتضی مشیر بنی احمد - اسحق نژاد - محمد کاظم جزایری - دکتر سید محمد جزایری - محسن پزشکیور.

رئیس - آقای دکتر باهری بفرمائید.

دکتر باهری (وزیر دادگستری) - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم برای دولت مذاکراتی که در این جلسه انجام یافت مثل مذاکراتی که در جلسات قبل انجام شد آموزنده بود و از نظر مملکت هم قابل توجه و اهمیت بود، برای اینکه نمایندگان محترم مجلس چه در صف مخالف و چه در صف موافق تأیید و تأکید داشتند بر ارزشهایی که در اجتماع ما واجد کمال اهمیت است

بنابراین مذاکراتی که در این جا انجام گرفت دولت از آن بهره میگیرد که چه مسائلی مورد توجه مردم و نمایندگان محترم هست، این است که باید توجه بیشتری به آن شود و در جلسه امروز در واقع مقابله مخالف و موافق مربوط بر تعیین اولویت نسبت به دو ارزش یکی ارزش محدودیت های آزادی و یکی هم مربوط به ارزش امنیت است موافقین در عین حالیکه ارزش آزادی را بهیچوجه انکار نمی کردند بلکه تأکید میکردند و ضروری میدانستند که ممتناً به مسأله امنیت توجه بشود برای اینکه حکومت نظامی فقط برای استقرار امنیت و مقابله با هرج و مرج و بلوا و آشوب انجام گرفته و نهایتاً برای استقرار آزادی هائی که مورد توجه هست که دولت ناچار شده است بان تن بدهد و من بایستی خدمت خانمها و آقایان نمایندگان تأکید کنم که بیش از همه طبقات در برقراری حکومت نظامی دولت و هیئت دولت متضرر است. در ابتدای کار دولت مواجه با یک وضع آشفته ای از لحاظ امنیت بود و از همان ابتدا احساس می کردیم آنچه می بایستی زودتر از هر چیز مورد توجه دولت قرار گیرد استقرار و امنیت و آرامش مملکت است که واقعاً جامعه مردم و قاطبه مردم نگران و مضطرب بودند و آثار اضطرابی که در میان تمام مردم بود و در تمام شئون اجتماعی ما منعکس بود و متأسفانه هنوز هم منعکس است بنابراین دولت وظیفه اصلی خودش را بلافاصله استقرار امنیت و تحکیم امنیت قرارداد، فراموش نمیکنم اولین توصیه نخست وزیر برای تنظیم برنامه ها به وزرای دولت این بود: برنامه ای که تنظیم میکنید هدف اول باید استمرار امنیت باشد برای اینکه نخست وزیر و اتعازب بنگاه ساله ای که دارند، پیدامت و میفهمند که امنیت چطور در مخاطره افتاده و اهمیتش را برای جامعه میدانند منتها ما کوشش می کردیم و رئیس دولت کوشش میکرد که از طریق مباحثات و مدارا و از نزدیک شدن به اشخاص مخصوصاً توسل به مقامات روحانی بتواند امنیت و آرامش و آسایش را که مورد توجه همه است برقرار کند و همه گونه مسالمت شد، فکر کردیم که بالاخره مردم ناراضی هستند و خرمنند از بعضی پیش آمدها نیستند بنابراین حق دارند که خشمناک شوند و حق دارند که اوقاتشان نسبت به هیأت حاکمه تلخ بشود، همه اینها را میدانستیم و فکر می کردیم این عیوبی ها را که در قیافه مردم بچشم می خورد برطرف بکنیم و تحمل بکنیم فکر می کردیم در نتیجه اصلاحات تدریجی و در نتیجه قدمهایی که برای اصلاح امور برداشته میشود یواش یواش و رفته رفته در دل ملت و مردم میتوانیم رخنه بکنیم و این

اوقات تلخی را مرتفع بکنیم البته توفیق بسیاری هم بدست آوردیم همان چند روز اول که دولت آمد حکایت از آن میکرد که مردم خششان و غضبشان موقتی بوده و باما دارند تفاهم پیدا میکنند و دارند خرده خرده توجه نمیکنند که دولت خدمتگزار است و اگر اشتباهاتی در بعضی از قسمتها شده و اگر مدیر کلی و مأموری اشتباهی کرده هر چند آثارش هم چنین شدید و بدود، معذک این نباید بهانه اعتراض و ادامه خشم و غضب قرار گیرد، این بود که داشتند بامایساختند، اما متأسفانه پیش آمدهائی شد که با وجود اینکه دولت خواهش کرد که در تظاهرات و اجتماعات رعایت قوانین و مقررات و مقامات انتظامی را بکنند و اگر میخواهند اجتماع کنند اطلاع دهند که لااقل از ورود اشخاص مزاحم در این صفوف جلوگیری شود معذک دستهایی میخواستند عدم رضایت و حرکت سازنده مردم بطریق دیگری سوق بدهند و سوق دادند و بجائی رسید که هم مملکت در مخاطره افتاد و جامعه و آسایش عمومی و همان آزادی که مخالفین میگویند و از آن دفاع میکنند دارد از بین میرود ما کاملاً برایمان محسوس بود که اگر یک اقدام فوری نکنیم فرصتی برای این گونه گفتگوها که این چند روز انجام گرفت بهیچوجه باقی نخواهد ماند بادر نظر گرفتن این اوضاع و احوال دولت با آکراه تمام، خدا می داند «با آکراه تمام» با صداقت تمام عرض میکنم و خواهش میکنم با صداقت تمام بپذیرید دولت «با آکراه تمام» ناچار شد که در آخرین لحظه برقراری حکومت نظامی را قبول کند و بپذیرد و میگویم اول از همه خودش ضرر کرد، در تاریخ این خوشنامی برای دولت نیست که حکومت نظامی دایر کند اما موقعی که وطن در خطر است خوشنامی و بدنامی و نام و ننگ مطرح نیست والا صحبت از آزادی کردن بسیار خوب است، بسیار عالی و صحیح است ولی آدم بایستی در مواجه با اختلالات از بزرگترین ارزشها بگذرد بزرگترین ارزشها برای مردان سیاسی و اجتماعی حیثیت و آبروست همانقدر که خون برای سربازها مهم است برای مردان سیاسی هم حیثیت و آبرو اهمیت دارد ما برای حفظ وطن، حفظ شاهنشاهی ایران، حفظ قومیت خودمان، عواقبش را شما احساس میکنید چون شما مردانی هستید سنجیده و فهمیده وارد عرصه سیاست، تاریخ خوانده اید اگر این موج و طوفانی که ساخته بودند به نتیجه میرسید میدانید چه میشد؟ اسم ایران فقط در تاریخ گذشته قرار می گرفت در این موقع

ما مسئله خوشنامی و بدنامی برایمان بهیچ وجه اهمیت ندارد، البته خودش که اتفاق نیفتاده آدم بپیش بینی صحبت میکند ولی اگر خدای نکرده اتفاق می افتاد آن وقت آدم رنج و مرارت و آنا روشموش را درک میکرد، اما ما که در عمل بودیم و مقامات انتظامی که گزارش میکردند ما واقعت عمل را لمس میکردیم آیا اعتراض و ناراضی از جریانات مملکتی بایستی ملازم با آتش سوزی باشد؟ آیا بایستی ملازم با شعارهایی باشد که ضد تاریخ ایران است؟ شاهنشاهی ایران واقعت تاریخ و هستی ماست این آقای پزشکپور مدتها راجع به این موضوع صحبت میکرد جانفشانی میکرد (رفعی - پزشکپور مرد وطن پرستی است) و یقیناً حالا هم میکند، تردیدی نیست من چند ماه پیش با او همکاری داشتم و افتخار میکنم، شاهنشاهی ایرانی که قوام تاریخ ایران است حقیقت موجودیت ماست تاریخ ایران را بخوانید ما این واقعت زنده هستیم و خواهیم بود اگر این واقعت را از ش صرف نظر کنیم ایران و جامعه ایرانی موجودیت نخواهد داشت (صحیح است) شعارهایی برخلاف واقعت تاریخ ما در این تظاهرات منعکس بود این شعارها در یک مرکز هائی نهیه و تنظیم میشد. این وسایل آتش سوزی یک مرکز و یک ستاد داشت، این اخباری که در روزنامه های خارجی منعکس شد باید توجه داشته باشید با یک شبکه ای که همه اش را اداره میکرد ارتباط داشت.

جعفر حیدری - شعارها را بزبان بیگانه نوشته بودند.

دکتر باهری - مطالبی که در روزنامه های خارجی مینوشتنند من دو ماه خارج بودم، مطالبی میدیدم که برایم بهت آور و وحشتناک بود آزادهائی نبودم که همکار دولت های سابق باشم ولی اوضاع را میدانستم و عیبهایی در دستگاهها میدیدم نمایندگان محترم استحضار دارند من کسی بودم که با سر شاهنشاه ۸ سال نواقص کار دستگاهها را بررسی می کردم و جزئیات آنرا بی پروا در حضور همه به پیشگاه مبارکشان عرض میکردم و بعد هم متوجه شدند که من بدون غرض ورزی مسائل را بیان میکردم اما باید بعرضتان برسانم آنچه از لحاظ تبلیغات در خارج و داخل علیه ما انجام میگردد با حوادثی که اینجا رخ میدهد با هم در ارتباط است و اینها حکایت از یک مرکز ضد ملی میکنند، به این مطلب توجه داشته باشید بنابراین در مقابل این ضرورتها که ما لمس می کردیم ناچار شدیم

با کمال آکراه بحکومت نظامی تن بدهیم اما اینکه سرکار خانم بیرومند فرمودند که حکومت نظامی یک مسکن است بلبه مسکن است بحکومت نظامی را فقط ممکن است بعنوان یک فرصت از آن استفاده کنیم فرصتی در اختیارمان میگذازد که بتوانیم بدر دل مردم برسیم والا چه نسکنی؟ حکومت نظامی که اینهمه مورد اعتراض شما هست آیا مسکن است؟ همانطور که عرض کردم یک فرصتی است که بتوانیم با نظر همه شما نمایندگان محترم بدر دل مردم برسیم و فقط از شما خواهش میکنم بما فرصت بدهید ما تمام وقتان را صرف میکنیم و بسا شما هستیم بسا مجال بدهید عده ای از دوستان من که در صف مخالفین قرار گرفته اند میدانند قسمت من باچه ضعفی روبرو است ضعف مادی و ضعف معنوی و من با این دستگاهی که از لحاظ روح و ماده ضعیف است باید کار کنم (یک نفر از نمایندگان - قوه قضائیه را تقویت کنید) بعضی اولویتها باحرف درست نمیشود باید زمان باشد باید فرصت باشد باید اعتقاد متقابل باشد باید اخلاص متقابل باشد و اینها زمان میخواهد باید قاضی بفهمد که من اخلاص دارم دیروز یک قاضی بمن گفت با تو آشنا شدم امیدوارم چند روز دیگر ارادت هم پیدا کنیم بهر حال من خوشتم بیاید از چنین آدمی من دلم میخواهد که این قاضی و سایر قضات اعتقاد پیدا کنند که من به اصول معتقد هستم البته من قابلیت آنرا ندارم که مردم بمن معتقد شوند ولی دلم میخواهد همه بدانند آنچه درباره استقلال قوه قضائیه آموخته ام بان پایبندم بهر حال ما از حکومت نظامی خانمها و آقایان فقط فرصت میطلبیم بعنوان یک وسیله ای که بدر دل مردم برسیم و کارهایی که مردم از ما انتظار دارند در حدود مقدوراتمان انجام دهیم در مورد مدتش هم که خانمها و آقایان نگران بودند که زیاد است باید عرض کنم که در دولت هم صحبت شد بالاخره بعد از بحث زیاد قبول شد که مدت را برای ۵ ماه قبول کنیم اما قول میدهم به محض اینکه موجبات حکومت نظامی در هریک از نقاط منتفی شد حکومت نظامی را لغو کنیم و تاکنون هم بطوری که احساس میکنید رفته رفته محدودیت های آن کم شده است است والا هم اطلاع رسید که ساعات رفت و آمد در تهران که تا حالا ده شب تا ۵ صبح بود به یازده شب تاجهارو نهم صبح تقلیل پیدا کرد بخصوص چهار و نیم صبح شد تا برای نماز گذاران جماعت وسیله فراهم باشد بنده آنچه توضیح بخاطرم میرسید بایان قاصرم توانستم بعرض خانمها و

آقایان محترم برسانم و دلم میخواهد اقلیت هم لوطی گری کند و بما رأی بدهد (احسنت).

رئیس - خانم برومند فرمایشی دارید بفرمائید.
بانو برومند - من عرض کردم حکومت نظامی را یک مسکن ولی مسکنی بسیار زیان بخش میدانم که ضررش خیلی بیشتر از نفعش هست بهمین دلیل هم به آن رأی منتع میدهم.

۹- اخذ رأی نسبت به پیشنهاد برقراری حکومت نظامی.

رئیس - حالا نسبت به پیشنهاد دولت درباره برقراری حکومت نظامی باورقه اخذ رأی میکنیم.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی آقایان مهندس صائبی و دکتر رئیسی اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

خانمها و آقایان: دکتر رئیسی - سعادت قدس نیا - جلالیان - دکتر سعید - سید محمد کاظم جزایری - دکتر رحمانی - جندقی - خلیل زاده شیرازی - رحیم زاده خوئی - سلیمی - سعید جوادی - پرویندخت سلیلی - جوکار - دانشمند - رضوانی - سعادت فرد - قدس منیر جهانبانی - دانشی - جهانشاهی - دکتر رفعت - سرهنگ زاده - درودی - رفعتی - شادلو - حاتمی - دلخوش فومنی - سترک - درهشوری - دولتی - ریاضی - دکتر ستاری - شادمان ولوی - دهقان - ریگی - ساگینیان - دهقان نژاد - زرگرزاده حاج باغلوئی - حیدری - ذوالفقاری - راشدی - ساری اصلانی - آرموده - مهین افشار جعفری - بنکدار پور - اردلان - الداغی - بنی احمد - تقوی لاریجانی - آشوریان - اسحق کاهکش - بهادری - تقی زاده منظری - اسحق نژاد - امیر عشایری - بهار - توتونچی افشار - محمد اسدی - اوحدی - بهارلو - عبدالهادی آقایان - طلعت اسدی - بهبهانی - آنتی جعفری - ایلخانی - آموزگار - اسکندری - فرخ لقا بابان - پارسا - پری اباصلتی - اسکونی - پارسا مطلق - نیره ابتهاج سمعی - اشرفی - پردلی - ابطی فلهیانی - باقری - پزشکپور - اعظمی باوند پور - دکتر برومند - تدین - آجاق - افتخار - ملک تاج برومند - پزشکی - اخباری - افتخاری - بزرگ زاده - پور بردباری - تژده - اخلاق پور - دکتر تجدد - ادیب مجلسی - سیف الله افشار - تولائی زاده - دکتر چهارزی - سید محمد جزایری - قراچولو - میر عرب رضی - وشمگیر - قراگزلو شجاعی - لطیفه وحیدی - قربانی نسب - ماهوزی -

معنی چاغروند - مانی - ناظمی - وزیر - قوامی - مانی - فاطمه نجیمی نائینی - معنی قراگزلو - بگانه - متولی - مهرزاد - مظهری - کاشفی - مجتبیائی - نصیری زاده - ملکشائی - کاظمی - نظمی - دکتر مهر - فریده هاشمی - کبیری - نواب صفا - موسوی ماکوئی - معتضدی - یزدی - مجتبی نوری - کمیلی زاده - معدی کوشکی - محمد نوری - منصوریان - کهن - محمودیان - دکتر منصور - عصمت مشائی - پروفیسور یغمائی - کیوان - مشیر - نوری اسفندیاری - معززی - سیفی اینانلو - صائبی - ژاله ضرابی - محمد حسین غضنفری - سیدی - نوذر صادقی - دکتر طبیب - علی طباطبائی - فرمان - سلیمانی سواد کوهی - طرفی - عالمی - فرزنان امیری - عابدی - غضنفری لرستانی - شریفی - ظفری - شهابی - طغیانی دولت آبادی - فلاح مآدم - عاملی - فرهنگ بیگوند - شهرستانی - صدیق زاده - قدسی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - عباس عطائی - مهدی شیخ الاسلامی - عباس میرزائی - شیخ الاسلامی بانه - قاسم زاده - صفری پور - قاضی - مهندس دخت صنیع - قادری - د کتر عدل .

موافقین - خانمها و آقایان: سعادت قدس نیا - جلالیان - دکتر سعید - جندقی - خلیل زاده شیرازی - رحیم زاده خوئی - سلیمی - سعید جوادی - جوکار - پرویندخت سلیلی - دانشمند - رضوانی - سعادت فرد - قدس منیر جهانبانی - دانشی - جهانشاهی - دکتر رفعت - درودی - رفعتی - شادلو - حاتمی - دلخوش فومنی - سترک - درهشوری - ولوی - دهقان - ریگی - ساگینیان - دهقان نژاد - زرگرزاده حاج باغلوئی - حیدری - ذوالفقاری - راشدی - ساری اصلانی - آرموده - مهین افشار جعفری - بنکدار پور - اردلان - الداغی - بنی احمد - تقوی لاریجانی - آشوریان - اسحق کاهکش - بهادری - تقی زاده منظری - اسحق نژاد - امیر عشایری - بهار - توتونچی افشار - محمد اسدی - اوحدی - بهارلو - عبدالهادی آقایان - طلعت اسدی - بهبهانی - آنتی جعفری - ایلخانی - آموزگار - اسکندری - فرخ لقا بابان - پارسا - پری اباصلتی - اسکونی - پارسا مطلق - نیره ابتهاج سمعی - اشرفی - پردلی - ابطی فلهیانی - باقری - پزشکپور - اعظمی باوند پور - دکتر برومند - تدین - آجاق - افتخار - ملک تاج برومند - پزشکی - اخباری - افتخاری - بزرگ زاده - پور بردباری - تژده - اخلاق پور - دکتر تجدد - ادیب مجلسی - سیف الله افشار - تولائی زاده - دکتر چهارزی - سید محمد جزایری - قراچولو - میر عرب رضی - وشمگیر - قراگزلو شجاعی -

لطیفه وحیدی - قربانی نسب - ماهوزی - معنی چاغروند - مانی - ناظمی - وزیر -

قوامی - مانی - فاطمه نجیمی نائینی - معنی قراگزلو - بگانه - مهرزاد - کاشفی - مجتبیائی - نصیری زاده - ملکشاهی - کاظمی - نظمی - دکتر مهر - فریده هاشمی - کبیری - موسوی ماکوئی - معتضدی - مجتبی نوری - کمیلی زاده - محمدنوری - منصوریان - کهن - محمودیان - دکتر منصور - عصمت مشائی - دکتر کیوان - پروفیسور یغمائی - نوری اسفندیاری - معززی - سیفی - صائبی - ژاله ضرابی - محمد حسین غضنفری - سیدی - نوذر صادقی - علی طباطبائی - سلیمانی سواد کوهی - طرفی - عالمی - فرزنان امیری - عابدی - غضنفری لرستانی - شهابی - طغیانی دولت آبادی - فلاح مقدم - عاملی - فرهنگ بیگوند - صدیق زاده - قدسی - عبداللطیف شیخ الاسلامی - عباس عطائی - مهدی شیخ الاسلامی - عباس میرزائی - شیخ الاسلامی بانه - قاسم زاده - صفری پور - قاضی - مهندس دخت صنیع - قادری - د کتر عدل .

مختنعین - خانمها و آقایان: ملک تاج برومند - نیره ابتهاج سمعی - سید علی صائب - دکتر فیروز آبادی - دکتر حسین تجدد - دکتر لطف الله رئیسی - محمد شهرستانی - ساری اصلانی - سرهنگ زاده .

غائبین در رأی - دکتر محمد ستاری - حجت الله اردلان - دکتر چهارزی .

مخالفین - آقایان : محمد حسین اسحق نژاد - اسماعیل نواب صفا - محمود شریفی - محسن پزشکپور - پرویز ظفری - منوچهر یزدی - دکتر حسین طبیب - احمد بنی احمد - علی اصغر مظهری - سید محمد جزایری - دکتر داریوش شیروانی - ابراهیم پردلی - سید محمد کاظم جزایری - دکتر سید مرتضی مشیر - غلامرضا اخلاق پور - صادق فرمان - محمد رضا افتخار - حسن متولی - محمود تقی زاده منظری - جلال پارسا مطلق - دکتر کاظم رحمانی - دکتر غلامعلی محمدی کوشکی .
رئیس - مجلس درباره برقراری حکومت نظامی از

تاریخ ۱۷ شهریور ماه بمدت ۶ ماه با ۱۴۷ رأی موافق ۲۲ رأی مخالف و ۹ رأی منتع موافقت کرد بدولت ابلاغ میشود . جناب آقای وزیر دادگستری فرمایشی دارید بفرمائید .

دکتر باهاری (وزیر دادگستری) - بنده خیلی متشکر هستم اما اجازه بفرمائید تشکر و تمجیدم را اول به اکثریت تقدیم کنم که رشادت کردند و بمطلبی رأی دادند که ظاهرش کریمه است ولی باطنش برای امنیت و استقلال مملکت ضروری است و به اقلیت هم اطمینان میدهم که نگرانی شان بی جا است و کوشش میکنیم با اقداماتی که انجام میدهم اولاً روز بروز محدودیت های حکومت نظامی را کم کنیم تا نایباً بتوانیم انشاء الله بحکومت نظامی برای همیشه خاتمه بدهیم و هر چه زودتر هم باین عدم رضایت ها و شکایات مردم هم رسیدگی کنیم و این نگرانی عمیق را هر چه زودتر مرتفع کنیم (احسنت).

۷- تقدیم سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای محمود شریفی.

رئیس - آقای شریفی فرمایشی دارید بفرمائید .
محمود شریفی - سؤالی است در مورد آتش سوزی سینما رکس آبادان که تقدیم میکنم .
رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود .

۸- تقدیم سه سؤال از وزارت راه و ترابری و وزارت بهداری و بهزیستی و وزارت کار و امور اجتماعی بوسیله آقای اسحق نژاد.

رئیس - آقای اسحق نژاد فرمایشی دارید بفرمائید .
اسحق نژاد - سه سؤال است که تقدیم میکنم .
رئیس - سؤال ها به دولت ابلاغ میشود .
۹- پایان جلسه .

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنم .
(جلسه در ساعت دوازده و بیست دقیقه پایان یافت)
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تقدیم سؤال از وزارت کشور بوسیله آقای محمود شریفی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً خواهشمند است دستور فرمایند تیمسار ارتشید قره‌باغی وزیر محترم کشور جهت پاسخگویی به سؤالات زیر، هرچه زودتر در جلسه علنی مجلس شورای ملی حاضر شوند موجب کمال تشکر است.

سؤال اول- در مورد آتش سوزی در سینما رکس آبادان آیا عامل یا عاملان این فاجعه هوئناک تاکنون شناخته و دستگیر شده اند یا نه و تحقیق درباره کشف علت واقعی این آتش سوزی در چه مرحله‌ای است و چه کسانی در این باره در انجام وظیفه قصور کرده اند.

سؤال دوم- دولت درباره کمک بازماندگان این فاجعه، بویژه آنان که نان‌آور خود را از دست داده و دیگرامیدی بادامه زندگی ندارند، تاکنون چه اقدامی کرده است و زیانهای که در پی آمد آن حادثه باموال عمومی وارد شده است به چه نحوی جبران خواهد شد.

سؤال سوم- دولت برای جلوگیری از تکرار حوادثی نظیر آتش سوزی در آبادان، چه برنامه‌ای را بمنظور ایجاد ضوابط ایمنی در مراکز اجتماعی شهرها از قبیل سینماها، کتابخانه‌ها، رستورانها، باشگاههای ورزشی و نظایر آن بمرحله اجرا گذارده است.

با تقدیم احترام - محمود شریفی نماینده مردم آبادان در مجلس شورای ملی

تقدیم سؤال از وزارت راه و ترابری بوسیله آقای اسحق نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است مقرر فرمایند جناب آقای شالچیان وزیر راه و ترابری برای پاسخ به سؤالات مشروحه زیر در مجلس شورای ملی حضور بفرمایند:

۱- با توجه به نیازمندیهای ضروری راههای روستائی در استان آذربایجان شرقی که در حدود ۳۸۰ کیلومتر برآورد گردیده است چه مقدار از این راهها در سال جاری از طرف وزارت راه و ترابری اقدام گردیده است و در کجا و همچنین اعتباراتی که در سال جاری از طریق طرح خاص ناحیه‌ای منظور شده به موقع جذب خواهد شد یا نه (در کجا)

۲- مبلغ یک میلیارد و دویست هزار ریال اعتبار راههای روستائی سالجاری آذربایجان شرقی که به تصویب هیئت وزیران رسیده است از این اعتبار چه رقمی در سال جاری در شهرستانهای مشروحه زیر که در ۱۰۶ پروژه بنابه تصویب انجمنهای ملی رسیده است جذب خواهد شد و در کجا و علت جذب نشدن را نیز بیان فرمایند.

۱- شهرستان تبریز	۲۲ پروژه	بمبلغ ۱۶۸۰۰۰	مبالغ به هزارریال
۲- شهرستان اردبیل	۸ پروژه	بمبلغ ۱۰۴۴۰۰	مبالغ به هزارریال
۳- شهرستان اهر	۳ پروژه	بمبلغ ۲۲۸۰۰۰	مبالغ به هزارریال
۴- شهرستان خلخال	۹ پروژه	بمبلغ ۱۱۲۸۰۰	مبالغ به هزارریال
۵- شهرستان سراب	۴ پروژه	بمبلغ ۴۵۶۰۰	مبالغ به هزارریال
۶- شهرستان مراغه	۱۶ پروژه	بمبلغ ۹۰۰۰۰	مبالغ به هزارریال
۷- شهرستان مرند	۵ پروژه	بمبلغ ۵۸۸۰۰	مبالغ به هزارریال
۸- شهرستان مشکین شهر	۶ پروژه	بمبلغ ۶۳۶۰۰	مبالغ به هزارریال
۹- شهرستان نغان	۱۱ پروژه	بمبلغ ۱۰۴۴۰۰	مبالغ به هزارریال
۱۰- شهرستان چابانه	۹ پروژه	بمبلغ ۸۸۸۰۰	مبالغ به هزارریال
۱۱- شهرستان هشترود آذران	۱۳ پروژه	بمبلغ ۱۳۵۶۰۰	مبالغ به هزارریال

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای ملی - محمدحسین اسحق نژاد

تقدیم سؤال از وزارت بهداشت و بهزیستی بوسیله آقای محمدحسین اسحق نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً همانطوریکه استحضار دارند بانک رفاه کارگران ایران که زیر نظر وزارت بهداشت و بهزیستی از سال ۱۳۵۲ در شهرستان تبریز جهت رفاه کارگران اقدام به ساختمان ۴۰۰ واحد مسکونی نموده است و از دو سال پیش تعدادی از آپارتمان‌ها آماده بهره‌برداری بود که متأسفانه مورد استفاده قرار نگرفته است و در حال حاضر در حدود ۲۰۰ واحد مسکونی آماده ولی متأسفانه فاقد مسائل رفاهی از قبیل آب - برق - سیستم حرارتی مرکزی و منبع واحدهای گرمائی خانه‌های شهرک - دبستان - درمانگاه - داروخانه - فروشگاه - زمین‌های ورزشی - فضای سبز - پارکینگ - پست - بانک - فاضل آب و سایر تأسیسات عمومی میباشد.

تقاضا دارم مقرر فرمایند جناب دکتر مژدهی وزیر بهداشت و بهزیستی در مجلس شورای ملی حضور بفرمایند ضمن سؤال پاسخ دهند که مسئول این اوضاع کیست و چه مشکلی موجب این وضع شده است و هر متر مربع واحدهای مسکونی به چه قیمت بکارگران تحویل خواهد شد و در چه زمانی بهره برداری بعمل خواهد آمد.

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای ملی - محمدحسین اسحق نژاد

تقدیم سؤال از وزارت کار و امور اجتماعی بوسیله محمدحسین اسحق نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در تماس با طبقه کارگران با توجه بماده ۲۲ قانون کار و امور اجتماعی در مورد حداقل دستمزد ناخشنودی بسیار مشهود است لذا تقاضا دارم به جناب آقای ودیعی وزیر کار و امور اجتماعی بفرمایند که برای پاسخگویی به سؤالات زیر در مجلس شورای ملی حضور یابند.

۱- آیا با توجه به هزینه زندگی اصولاً رقم ۳۱۰ ریال حداقل دستمزد در سال جاری برای یک خانواده چهار نفری یکسرمد - یک زن - دوفرزند کافی هست - یا نه اگر نیست چه اقدامی در این زمینه صورت گرفته است؟

۲- آیا نسبت به طبقه بندی مشاغل کارگران و نااهم‌آهنگی آن که در وضع موجود و ناخشنودی اکثریت طبقه کارگران را موجب گردیده است چه اقدامی از طرف وزارت کار و امور اجتماعی بعمل آمده است؟

۳- آیا اردوهای کارگران در بندر پهلوی و محمودآباد در سال جاری صد درصد مورد استفاده کارگران قرار گرفته است یا نه؟

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای ملی - محمدحسین اسحق نژاد